

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt stran
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—. Mali ogle-
si vsaka beseda Din 120.—

Naš kmet.

(Izpod kmetskega peresa.)

Zakaj je dandanes nastopil čas za kmeta, kakoršnega si nobeden ne želi, zakaj se vsak pritožuje radi prevelikih davkov, pomanjkanja in draginje? Res je, kmet se po svojem mnenju pravilno pritožuje, ker ne ve, kje tičijo vzroki. Zadolžuje se dan do dne, seka gozde (če jih ima), dokler jih bo imel. Kaj bo potem, ko jih več ne bo? Moramo pa pomisliti, da je gozd, to je njegov pridelek, tako rekoč prihranek, katerega vam je prihranil vaš ded ali celo praded, to ni naš letni pridelek; kaj bi začeli, ko bi ne imeli te zaloge? Predstavljajmo si naš Banat, Srem in Bačko, kjer je le redki posestnik, ki poseduje par sto debel smrekovega ali hrastovega gozda. Vsak bo mi nato rekel: tam je druga zemlja, katere ni treba tako težko obdelavati in gnojiti, a vendar mu obrodi stoteri sad. Ni tako, dragi, vojvodinski kmet preživlja iste in še težje čase kot mi s še toliko zemljo. Glavni pridelek mu je pšenica in koruza. Če mu to dvojce ne obrodi, navadno »kruh kupuje«.

Vzemimo primer: Leta 1928 je bil Banat bogat na pšenici. Ali joj, junija je nastopila suša, koruze je bilo malo ali nič. Pšenico, katera mu je obrodila, hočeš nočeš mora prodati za ceno 2.40 do 2.50 Din za 1 kg, kakor pri nas koruzo. Drugega pridelka sploh ni za prodati, kar je nesreča za tamkajšnjega kmeta; ker mu ni treba zemlje gnojiti, zato ne redi živine. Redki kmet ima tam letos za seme krompir in fižol. Večina jih bo morala letos kupovati od nas naš štajerski krompir in fižol, kateri stane z voznino in dobičkom trgovcev 2.50 do 3 Din 1 kg. Fižol beli stane 10 Din liter, rumeni 9 Din, naš črešnjevca stane 12 Din liter.

Vsak se vprašuje, kako to, da pri nas stane koruza isto ceno kot pšenica? — Stvar je ta. V omenjenih krajih naše države se razprostira ogromna ravnina, zasejana samo s pšenico in koruzo, kar upliva na vse pokrajine naše države, ker regulira (urejuje) cene na domačem tržišču. Zato je treba povedati našim kmetom, kateri imajo za prodati pšenico, da ne bodo pri ceni dosti profitirali ali celo nič, če čakajo, ker Banat s svojimi zalogami more vzdržati do nove žetve. Nasprotno bo s koruzo, ker je žetev še bolj oddaljena ter zalog sploh ni. Cene vedno rastejo ter

je pričakovati, da dosežejo višino 3.50 Din; enako krompir.

Omenimo še, da je v izhodnem delu Banata obilno obrodila vinska trta, kar jako vpliva na zastoj naše trgovine z vinom. Veletrgovci so se večinoma založili z banatskim vinom. Po kvaliteti je nekoliko slabejše od našega, toda mošt so v jeseni kupovali po 2 do 3 Din liter, za katero ceno seveda naš kmet ni mogel dati. Brezdvomno lahko upamo, da te zaloge vina ne bodo dolgo trajale, vsled česar bo naraslo povpraševanje za naše vino.

Kakor smo zgoraj omenili, se godi ne samo našemu kmetu slabo, temveč vse mu kmečkemu stanu vobče. Temu pa ni toliko kriva politika, niti davek, niti preslabo plačani pridelek. Glavna krivda tiči, s kratkimi besedami povedano, v nezadostni izobrazbi kmeta. Vzemimo za vzgled Ameriko, odkoder vključ tako dolgi poti in vožnji ne pride moka dražje kot naša. Praktičnost Amerikancev daje obilen sad. Že poljedelski kraji zahodne Evrope, n. pr. severna Francija, Nemčija, Belgija in druge države, kjer je podnebje ostrejšje in zemlja težja in manj rodovitna, kot naša, pa vendar pridelajo na isti površini do 50% več kot mi ter redijo trikrat toliko živine kot mi. Pregovor pravi: Pomagaj si sam in tedaj ti bo tudi Bog pomagal!

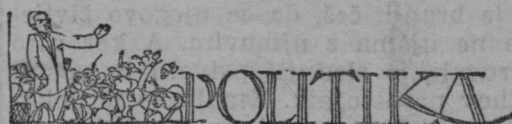
Naša država se trudi na vse načine, da pospeši napredek in blagostanje našega kmetijstva, od katerega je odvisna cela naša zunanja trgovina. Toda na žalost do danes še je bilo le malo uspeha. Mi imamo precej ekonomskih šol, katere so premalo obiskane. — Vsak kmet je potreben izobrazbe ter šele potem bo mogel soditi in preračunati, kako in na kakšen način zamore najbolje

izrabiti svojo zemljo. Potrebno bi bilo, da bi kmet potreboval le v najnujnejših slučajih živinozdravnika, vse drugo bi moral vestno sam opraviti in uravnati. Danes bi kmet moral znati preračunati, kako in kaj naj seje na zemlji, da večji dobiček doseže ali naj seje pšenico, koruzo, ali naj sadi krompir, ali naj seje samo deteljo. Ali dobi iz pridelka večjo svoto, ako seje rastline, iz katerih se redi živina. Ko bo prišlo enkrat do tega, da bo v vsaki vasi mlečna zadruga, bo se v vsaki oddaljeni vasi izdeloval sir in maslo, kar bi se dalo prodati v naša in inozemska mesta potem se bo živinoreja bolj izplačala. Danes kmet, kateri je oddaljen od mesta, nima pravih interesov za živinorejo, ker mu je predaleč voziti mleko. Imamo sicer mlekarne, katere pa včasih nudijo tako ceno za mleko, da se ne izplača trud. Predvsem pa moramo paziti na pasme, katere so svetovno znane kot najboljše.

Naši izvozniki perutnine in jajc se pritožujejo, da nazaduje naša trgovina v inozemstvu. Inozemski trgovci zahte vajo tečnejše meso ter drugo kvaliteto jajc. Ko bi naš kmet redil sive kokoši, imenovane »plimetke«, bi cena jajc gotovo bila enkrat višja, kakor perutnini sami na sebi. Ker pa na žalost tega pri nas ni, zato kupujejo industrijske države boljše in dražje blago drugod, slabejše in cenejše pa pri nas.

Kmetijstvo slabeva, da še tudi to omenimo, tudi radi tega, ker preveč bežijo mladi kmečki ljudje v mesta, katera so itak prepolna, ter tam stradajo in delajo za neverjetno male plače. Po deželi pa manjkajo delavne moči, katere v mestih ne dobijo dela. Ko bi si mladi ljudje dali to dopovedati, bi se naš položaj precej izboljšal.

Vse, kar sem navedel, naj služi za bo drilo, da skušamo iti za veliko bolj naprednim kmetijstvom inozemstva, da se mu, ako ga ne moremo dohiteti, vsaj vedno bolj približujemo. F. P.

V NAŠI DRŽAVI.

V Beogradu je začel delovati vrhovni zakonodajni svet kot posvetovalna ustanova vladnega predsedništva. Vrhovni zakonodajni svet ima nalogo, da pregleda vse zakonske načrte, ki mu jih bodo predložili posamezni ministri

in da izrazi svoje mnenje za končno odločitev o zakonu. Prva seja tega sveta pod predsedstvom Mihajla Jovanoviča se je vršila dne 14. marca. Vrhovni svet je odobril že par mu v presojo predloženih zakonov.

Pogajanja z Rumunijo, ki bi se imela vršiti dne 20. marca, so se preložila na dne 8. aprila, ker še niso določeni zastopniki naše in rumunske države.

Zakonski načrt o razdelitvi države je že izgotovljen. Po tem načrtu bodo čr-

tana dosedanja 33 velika županstva, ker je njih obseg posebno po južnih okrajih premajhen. Po novem načrtu je cela država razdeljena na 13 oblasti. Pri sestavi tega načrta se je oziralo na zgodovinske meje in imamo računati z zedinjeno Slovenijo.

Avstrija je začela kazati naši državi neprijazno gospodarsko lice. Avstrijske oblasti skušajo onemogočiti naš izvoz zaklanih svinj in mesa v Avstrijo s preglednimi šikanami in visoko carino. Od 18 naših večjih mesnih tovarn, ki so se pečale z izvozom, je propadlo 15 in so v obratu le še tri. Če se uresničijo ukrepi avstrijske vlade, bodo še propadle te zadnje cvetoče industrije. Ako Avstrija ne bo odnehala, bo naša vlada odgovorila z učinkovitimi ukrepi.

Pirotska konferenca med nami in Bolgarijo se je zedinila glede zavarovanja mej.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Iz papeževe države. Končno veljavna odobritev sporazuma med Italijo in Vatikanom bo dne 5. maja. Takrat bodo izmenjane odobritvene listine med obema državama. Ob priliki izmenjave omenjenih listin bo začela sv. Stolica s proglastitvijo Marije Kristine savojske blaženim. Marija Kristina je bila hči Viktorja Emanuela I. in Marije Terezijske avstrijske in rojena leta 1812. Počena je bila s kraljem obeh Sicilij Ferdinandom in je že umrla leta 1836. Zapustila je vzgled svetosti. Papež bo imenoval 5 do 6 novih kardinalov. Kardinali bodo sklicani na sejo koncem aprila.

Nemški državni proračun, ki je predložen zbornici, znaša 10.2 milijarde mark. Po tem proračunu bi naj bili zvišani davki za 379 milijonov mark.

Zmaga francoske vlade glede pripužitve verskih kongregacij. V boju za opetno pripužitve verskih kongregacij v Franciji je dosegla vlada na par-

lamentarni seji dne 14. marca zmago. Za pripužitve je glasovalo 323 poslancev, proti pa 254. Vlada že dolgo ni dobila večine 69 glasov.

Na Španskem so začeli nastopati proti diktatorju Primi de Rivera dijak, ki zahtevajo njegovo odstranitev. Po več mestih je došlo do krvavih spopadov med policijo in dijaškimi demonstranti.

Revolucije v Mehiki še ni konec. — Revolucionarno gibanje v Mehiki še nikakor ni zatrto. Vstasi imajo v rokah severne pokrajine, kjer se utrjujejo in pripravljajo na odločilno bitko. General Calles prodira počasi naprej in se izgovarja, da ne more zadržati upora z naglico zaradi razprtih železniških zvez. Ustaške oficirje in generale sodi Callesov preki sod takoj na smrt in jih tudi takoj po obsodbi ustreljijo.

Bivši predsednik Mehike — kruti preganjalec katolikov Calles. V sedajni revoluciji je prevzel Calles kot general poveljstvo nad vladnimi četami in zatira z oboroženo silo upor v Mehiki.

mirno povedal njihov greh, potem pa se je zopet povrnil v svojo samoto.

Kmalu pa je prišla za njim cela množina takih, ki so hoteli biti njegovi učenci. Pobožni Rimljani so mu izročali tudi svoje sinove v vzgojo. Za te svoje učence je Benedikt zgradil okoli svoje votline 12 malih samostanov, ki jih je vodil z očetovsko ljubeznijo ter modrostjo. A tudi tukaj zavistneži niso mirovali. Njega so mislili zastrupiti, a učence njegove pokvariti, da bi tako uničili njegovo delo. Benedikt je sklenil, da se bo umaknil v oddaljeni kraj in res se je z nekaterimi menihi umaknil proti jugu. Na potu je prišel do gore Monte Kasino in to je leta 529, torej ravno pred 1400 leti, izbral, da je na njej pozidal svoj samostan.

Tukaj je tudi sestavil pravila za svoje menihe. Natančno je uredil dnevni red. Ob petelinjem petju so vstajali in se zbirali v cerkvi k skupni molitvi. Nato so šli na delo, ki ga je redovno pravilo zahtevalo od vsakega brata, razen če je bil zelo slaboten in bolan. Opravljali so menihi vsa dela v hiši, na polju, trebilo so trnje in so ledine pretvarjali v rodovitne njive. Po delu je bil čas za čitanje pobožnih knjig in za učenje, potem pa obed, za tem za kratek počitek in zopet za molitev. — Pravila, ki jih je sestavil sv. Benedikt za svoje menihe, so bila tako primer, na in modra, da so jih polagoma sprejeli tudi drugi samostani in so nekaj stoletij vsi menihi v zapadnih deželah živeli po teh pravilih in je tako sv. Benedikt oče zapadnih redovnikov.

Sv. Benedikt pa ni posvečaval samo sebe in vodil svojo redovno družino, temveč je živel nekako za vse ljudi. Nepregledne množice ljudi so prihajale na goro Monte Kasino, tem je z veliko vnemo oznanjal božjo besedo. Z veliko ljubeznijo je vzgajal mlade ljudi, ki so mu jih pošiljali starši, skrbel je za reveže in siromake daleč na okoli. Umrl je leta 543 častitljive smrti, med molitvijo, stoječ in podpiran od svojih redovnih sobratov.

Po njegovi smrti se je red, ki nosi po njem ime, naglo razširil. Povsod, kamor so prišli, so bili benediktinci vneti dušni pastirji, ki so ljudi podučevali v krščanskih resnicah in jih navajali k krščanskemu življenju. V samostanih so imeli pa tudi šole, v katerih so učili mladino potrebnega znanja, učili so ljudi prav obdelovati polje, jim kazali sadjerejo in tako skrbeli za njihovo časno dobrobit. Z našimi kraji so bili v zvezi posebno trije benediktinski samostani. Samostana Admont in Sv. Lambrecht, pod katerega spada tudi znamenita božja pot Marija Leh, sta bila v zvezi s kraji v Slovenskih gorah, kjer sta imela velika posestva in sta pomagala zidati cerkve in ustanavljati župnije, tako n. pr. cerkev pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Dravska dolina pa je bila v zvezi s samostanom Št. Pavel v Labudski dolini na Koroškem. Nek opat tega samostana je pozidal veliko romarsko cerkev Device Marije v Puščavi.

Velik blagoslov za vse naše življenje pa bi bil, če bi se ohranila v našem življenju lepa stara benediktinska nava-

ZA NEDELJO Sveti Benedikt.

Spominski dan 21. marec.

Čeravno je živel pred davnim časom in v oddaljenih krajih, je vendar sv. Benedikt svetnik, ki je v zvezi tudi z našim ljudstvom in sicer po svoji ustanovi, po benediktinskem redu. Narodil se je kot sin stare plemenite rodbine v mestu Nurziji leta 480. Radi šolanja so ga starši poslali v Rim. Tam je bilo v tistih časih življenje, posebno pa med mladino silno skvarjeno. To življenje se je mladeniču, ki ni bil plemenit samo po rodu, temveč še veliko bolj po svojem srcu, studilo in bal se je tudi, da še njega samega ne bi premetilo. Zato je natihem zbežal iz Rima in je šel v samoto blizu mesta Sabina.

Ko je blodil po samoti, je naletel na meniha Romana, kateremu je razodel, kaj je prišel v tisti kraj. Roman mu pokaže visoko gori v gorah skrito votlino. To si izvoli Benedikt za svoje bivališče. Menih Roman mu je donášal

ob gotovih časih hrano, drugače pa ni vedel nihče zanj. Tako je preživel tri leta. Ta čas pa ga je našel nek tuj duhovnik in pastirji. Ni bilo dolgo, ko se je o Benediktu zvedelo daleč na okoli. Od vseh strani so prihajali ljudje, da bi jim bil Benedikt učitelj duhovnega življenja. A, ko so ga drugi občudovali, ko so ga hoteli imeti za svojega učitelja, se je pa on sam še tudi moral boriti z različnimi težavami in skušnjavami, ki jih je pa junaško premagal.

Ko je v nekem bližnjem samostanu umrl opat, so tamkajšnji menihi prosili Benedikta, da bi bil njihov opat. Benedikt, ki je vedel, da pri teh menihih ni bilo veliko gorečnosti in reda, se je branil, češ, da se njegovo življenje ne ujema z njihovim. A ker niso mirovali, je slednjič privolil in postal njihov predstojnik. Kmalu se je pokazalo veliko nesoglasje in menihi so obžalovali, da so hoteli imeti strogega Benedikta za opata. Hoteli so se ga iznebiti in so pomešali v kupico vina strupa in nesli Benediktu. Ta pa je naradil po svoji navadi nad kupico križ, kupica se je zdrobila na drobne kosce in Benedikt je spoznal, kaj je bilo v kupici. Benedikt je sklical brate, jim

da, ki se je tako lepo ravnala po geslu: »Moli in delaj«, ki je znala tako lepo družiti delo z molitvijo. Ali ni bilo lepo tudi po naših krajih, ko je delo prepletala molitev, ko so naši predniki opoldne, ko je zvonilo angelsko češčenje, prenehali z delom in se z molitvijo spomnili na Boga in na svoje duše, ko so se zvečer ob večni luči z molitvijo na ustnicah vračali od svojega dela, ko se je glasila po naših poljih in travnikih lepa, pobožna pesem. Da bi bilo v naših srcih toliko vernosti, da ta navada ne bi izginila, temveč na novo oživela. Kako povzdignjeno je delo, ki je združeno z molitvijo. Kako se človek pri takem delu zaveda, da je v vsem odvisen od Boga, svojega stvarnika. Kako se zave, da naj bi tudi njegovo delo bilo služba božja. Kako molitev, združena z delom, vzame delu prokletsvo in težo, nevoljo in nepotrpežljivost, kako nauči človeka delo posmatrati za pokoro, pa ob enem opravljati z njim dobra dela. Daj Bog, da bi bilo med nami veliko takega od molitve ožarjenega dela!

*

Kristjani po dejanju. Pri velikih vojaških orožnih vajah je stotnik izgubil gumb na suknji in je komandiral: Krojač, nastopiti! In iskali so krojača in ko so ga našli, so ga pripeljali pred gospoda stotnika. Ta je ukazal: Gumb priti! Tu pa je vojak, ki je stal pred njim, z vso spoštljivostjo povedal: Jaz se samo pišem krojač, v resnici pa nisem! — Žalibog, da morajo tudi nekateri kristjani priznati: »Mi se samo le imenujemo kristjani, pa nismo. Nismo, ker ne izpolnujemo, kar vera zahteva od nas.« Sedaj ob velikonočnem času Cerkev nekako pregleduje in ceni svoje čete, svoje prave vernike. Sedaj je povelje: »K spovednici nastopiti! K obhajilni mizi nastopiti!« Kdor je kristjan po dejanju, to povelje tudi vestno izpolni.

Vzgoja brez Boga. Na Dunaju je bogat oče vzel domačo učiteljico za svojega fanta. Ko je prišla v hišo, ji je zašepetal: »Enkrat za vselej vam povem, da mojemu otroku ne govorite nikdar nič o verskih stvarih!« Črez nekaj let je tožil isti oče: »Meni se zdi, da postaja moj fant bolj žival kot človek!« Ali se to danes ne ponavlja tolikokrat?

Kaj dela verna mladina. V Braziliji so priredili velik mladinski kongres. 1000 mladinskih organizacij se ga je udeležilo po svojih odposlancih. Glavnemu zborovanju pred stolnico v mestu San Pavlo je prisostvovalo 20 tisoč udeležencev z godbami in zastavami. Razen čisto verskih prireditev, kakor skupnih sv. obhajil, skupnega češčenja Najsvetejšega, so imeli še razna zborovanja in posvetovanja, na katerih so se posvetovali o vzgoji k čistosti in o pobijanju brezverstva na javnih šolah, o odporu proti umazanosti po časnikih, kinih in gledališčih, o duhovnih vajah itd. Tako dobiva dobra stvar vedno novih pristašev in borcev.

Cerkev za delavce. Na Francoskem imajo posamezne škofije vsako leto škofijska zborovanja odposlancev krščanskih organizacij. Na letošnjem

zborovanju pariške škofije se je posebej no povdarjalo, da morajo vse katoliške organizacije in vsak pravi katoličan

pripomoči, da se pomaga delavcem, ki predvsem v Parizu živijo v silno bednih razmerah.

o nagradah v „Slovenskem Gospodarju“

1. Te nagrade so popolnoma ločene od loterije Prosvetne zveze, kar je bilo že itak vsakokrat povedano v objavi.

2. Žrebanje se izvrši v upravi »Slov. Gospodarja« dne 24. marca t. l.

3. Tisti naročniki, ki imajo plačano do 1. julija 1929, pa ni to označeno na njihovem naslovu, naj bodo brez skrbi, so tudi v številu onih, ki pridejo v poštev pri žrebanju, ker se žrebanje vrši po seznamu vplačil, ki ga ima uprava »Slov. Gospodarja«.

4. Ponovno javljamo, da se ni treba za to žrebanje »Slov. Gospodarja« nikomur prijavljati.

5. V velikonočni številki objavimo seznam izžrebancev.

Do dne 24. marca t. l. je še čas, da vsi oni, ki še nimajo »Slovenskega Gospodarja«, istega naročijo, in pridejo v poštev pri žrebanju. In oni, ki nimajo plačano do dne 1. julija 1929, naj do tega časa naročnino podaljšajo!

NAŠA DRUŠTVA

Z Orli v Prago!

Pisali smo že o mednarodnem orlovskem taboru v Pragi, ki se bo vršil letos od 1. do 8. julija. Ob tej priliki pohiti v zlato Prago tudi slovenski Orel in njegovi številni prijatelji. Izlet organizira JOZ, ki še vedno sprejema prijave.

Določeno je, da se bo potovanje in bivanje v Pragi vršilo na sledeči način:

Iz Ljubljane se odpeljemo

s posebnim vlakom v ponedeljek, dne 1. julija, ob 4. uri, iz Celja ob 18.20, iz Maribora ob 19.50, v Špilje pridemo ob 21.40, v Graz ob 23. uri. Čez znameniti prelaz Semering se peljemo ponoči, pridemo na Dunaj v torek, dne 2. julija ob 3.20, se odpeljemo dalje ob 4.20, smo v Breslavi ob 6.10—7.10 ter pridemo v Uh. Hradišče, kjer je izhodišče za Velehrad, ob 8.30. Izletniki bodo lahko obiskali katedralo na Velehradu tekem dopoldneva, od 12. do 2. uro bo kosilo, ob štirih popoldne pa nas vlak potegne dalje. Ob 16.40 pridemo v Olomuc, kjer obiščemo mavzolej (skupno grobnico), v katerem je pokopano mnogo naših rojakov, ki so v svetovni vojski umrli po Češkem. Tem svojim rojakom bomo na grob ponesli domače prsti.

V sredo, dne 3. julija, bodo izletniki lahko ogledali Olomuc, napravijo lahko tudi izlet na Svaty Kopeček, kjer bo ob sedmih zjutraj sv. maša. Ob 10. dopoldne se odpeljemo iz Olomuca, pridemo v Češko Trebovo ob 12.30, v Usti nad Orlici ob 12.45, v Pardubice ob 13.40, v Kolín ob 14.30, ob štirih popoldne pa se pripeljemo

v Prago,

kjer bo najprej malca, potem urolitev prenočišč in nato počitek.

V Pragi ostanejo izletniki skupno pet celih dni, to je v četrtek do ponedeljka. Vse te dni se vrše na Stadionu velike mednarodne prireditve, pri katerih nastopijo tudi Slovenci in Hrvati. O teh prireditvah smo že podrobne pisali.

Iz Prage odpelje vlak domov

izletnike v ponedeljek, dne 8. julija zvečer ob šestih. Ob 21.30 pride vlak v Budjevice, ob 23. se odpeljemo preko češko-avstrijske meje ter pridemo v Linz ob 0.50 (torek, dne 9. jul.). Ob petih zjutraj pridemo v Judenburg, kjer ta kisto obiščemo grobove jugoslovanskih vojakov in jim nasujemo na njih mrtva trupla domače prsti izpod slovenskih planin...

Iz Judenburga k Gospej sveti

se izletniki odpeljejo v torek ob osmih popoldne. Na Gosposvetsko polje, kamor vežejo Slovence toliki znameniti spomini iz davne preteklosti, pridemo ob 11. uri dopoldne in ostanemo tam do dveh popoldne. V Celovec pridemo ob petih popoldne, na jugoslovansko mejo približno ob šestih ter v Jesenice nekaj minut čez sedmo zvečer.

V Ljubljano nazaj

se končno pripeljemo s posebnim vlakom v torek, dne 9. julija, približno ob desetih ponoči. Štajerci se bodo iz Celovca peljali s svojim vlakom najbrž preko Prevalj, Dravograda in Maribora domov.

Vse to potovanje in bivanje v Pragi s hrano in stanovanjem vred stane primeroma zelo nizko svoto ter je tako zelo mnogim omogočena prilika, da si ogledajo mnogo lepih krajev starodavno Prago, da občudujejo veličastni nastop celokupnega slovanskega orlovstva, ki bo v tisočih triumfiralo v Pragi. Kakor smo že poročali, se plača za potovanje v III. razred (všteta je seveda tudi vsa hrana in stanovanje v Pragi)

samo 750 Din,

ki jih je treba naprej vplačati do dne 1. aprila. Za II. razred potovanja in hrano ter stanovanje v konviktu je plačati 1050 Din, isto privatno 1150 Din, v hotelu 1350 Din in več. Opozarjamo, da te cene veljajo samo za tiste, ki se prijavijo do označenega datuma, to je

do dne 1. aprila 1929,

za vse ostale zamudnike pa se bo ta svota nekoliko zvišala, ker se vsled takšnih zamudnikov zvišajo tudi režijski stroški. Nujno potrebno je tedaj, da vsak, ki ima namen potovati z Orli v Prago, takoj prijavi to svojo namero pripravljalnemu odboru JOZ, Ljubljana, Ljudski dom ter da tudi plača do tedaj označeno svoto!

*

Krčevina pri Mariboru. Kat. izobraževalno društvo v Krčevini pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 24. marca, Materinski dan in igro: »Ljubezen Marijinega otroka« v 3 dejanjih v svojem Društvenem domu. Začetek ob treh popoldan. Godba Katoliške Omladine.

Sv. Trojica v Slov. goricah. V ponedeljek, na praznik Marijinega Oznanjenja je tudi praznik vseh krščanskih mater: materinski dan. Ta dan se bodo zbrale vse dobre mamice cele trojiške župnije popoldne po večernicah v samostanski dvorani. Poslušale bodo ljubke deklamacije svojih otrok. Vnemale se bodo za svojo materinsko čast v slavnostnem govoru. Gledale bodo ganljivo igro v 4 dejanjih »Sirota, nedolžna žrtev zlobe«. Vstopnice se bodo

prodajale že v nedeljo v župnijskem uradu. Zlate mamice — dobro došle!

Sv. Anton v Slov. gor. V ponedeljek, na Marijin praznik (25. marca) se priredi v Društvenem domu materinski dan z igro »Materina ljubezen«.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Dekliška zveza pri Sv. Marjeti niže Ptuja priredi na praznik dne 25. marca za materinski dan akademijo s peštrim sporedom. Nastopijo zlasti naraščajnice. Vabljeni vsi, zlasti pa naše dobre mamice.

Veržej. »Prisega o polnoč«, žaloigra v štirih dejanjih. Ker se dan na dan berejo po raznih časopisih zelo laskave ocene te predstave, je tudi veržejsko bralno društvo sklenilo prirediti to dramo dne 1. aprila t. l., to je na velikonočni ponedeljek, v novi dvorani gospoda Hedžeta v Veržeju. Predstava se bo priredila na popolnoma novem, električno razsvetljenem društvenem odru. Zato naj nikdo ne zamudi, si pogledati ta priprosti, podučljivi, kmetški igrokaz, ker se na današnjih modernih odrih danes vidi že bolj poredkoma kaj lepega, a obenem podučljivega in priprostega ter lahko razumljivega. Predprodaja vstopnic v trgovini Bobnar v Veržeju.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnji orliški krožek vprizori dne 25. marca ob pol 16. uri v Društvenem domu v proslavo Materinskega dne sledeče igre: »Mi smo živo srebro«, »Močna mati« in »Kaznovana nečimernost«; dve deklamaciji in govor. Na sporedu so tudi pevške točke. Sodeluje domači pevski zbor pod vodstvom gospoda organista F. Zemljiča. Vabimo staro in mlado, pridite, kateri ste radi žalostni in kateri se radi smejeje, za vsakega smo izbrali primerno igro. Torej na veselo svidenje na Marijin praznik v Društvenem domu! Bog živi!

Vojnik. V nedeljo, dne 10. t. m., se je vršil pri nas občni zbor Slov. kat. izobraževalnega društva, za katerega je bilo veliko zanimanje. Prva točka dnevnega reda je bila poročilo odbora, kjer je podal tajnik gospod Karol Kos, kateri je istčasno vršil tudi knjižničarske dolžnosti, izčrpno poročilo o delu društva. Nato je sledila razprava predsednika gospoda Fran Senegačnika o predmetu »dobra in slaba knjiga«. Sledila je potem mestoma večja debata o višini članarine v bodočem letu in pri volitvi odbora. Članarina se je določila na 5 Din in izposojnina posebej 60 p, od večje knjige pa 1 Din. Izvolil se je odbor. Tem potom se mora izreči pristrčna zahvala preč. gospodu dekanu Tomanu za znatno podporo, katero je pri obč. zboru daroval društvu in želimo, da bi nas še tudi drugi tako vsestransko podpirali, da se doseže namen, katerega ima društvo, do največje možne popolnosti.

NOVICE

Smrt našega duhovnika v tujini. Pri Mariji v Lankovici, nedaleč od Gradca, je umrl v tamošnjem frančiškanskem samostanu p. Viktorin Roškar, naš domačin, rodom iz Biša pri Sv. Bolfanku v Slov. gor., iz spoštovane Roškarjeve hiše. Rajni je bil rojen dne 15. junija l. 1867. Po dovršeni ljudski šoli je začel svoje študije najprej v Ptujju in nato v Novem mestu na Kranjskem. Od tam je šel leta 1885 v Linc, kjer jih je nadaljeval; nato pa v Puppung v Kalternu na Tirolskem. Mašniško posvečenje je prejel v Solnogradu. Dne 20. julija 1890 je pel prvo sv. mašo pri Sv. Trojici v Slov. gor., drugo pa v domači farni cerkvi Sv. Bolfanka v Slov. gor. Do leta 1903 je služboval kot kaplan in katehet pri Sv. Trojici; od tega leta naprej pa v Eggenbergu pri Gradcu. Končno pa

je postal gvardjan, predstojnik frančiškanskega samostana v Gradcu. L. 1913 je šel radi rahlega zdravja k Mariji v Lankovici, kjer je tudi bil nekaj let gvardjan. Zadnje čase je vedno bolj bolehal; napadale so ga srčne bolezni, katerim je nato podlegel dne 15. februarja t. l., ko je mirno v Gospodu zaspal. Mirno lahko rečemo: umrl je mož po božjem Srcu! Bil je blagega, dobrotečega srca, prijazen in vedno dobre volje; posebno se odlikujoč v bogoljubnem življenju: bil je vzor in vzgled, zlasti svojim sobratom in vsej veliki okolici, v koji je živel in deloval. Lepo število duhovnikov in njegovih sobratov ter veliko občinstva, ki je spremljalo p. Viktorina na zadnjem potu, je pričalo o vesplošni priljubljenosti rajnega. N. v m. p.! — Vredno omeniti pri tem je, da je bil blagopokojni zadnji umrlj izmed gospodov duhovnikov, ki jih je dala v zadnjem polstoletju njegova rojstna občina Biš.

Prezaslužen mož umrl. V nedeljo, 10. marca t. l., zvečer je umrl v Podklancu pri Črnečah vzorni slovenski in krščanski mož gospod Franc Kogelnik, p. d. Klančnik starejši, star 78 let. Bil je 52 let cerkveni ključar v Črnečah in pri romarski cerkvi Sv. Križa, načelnik in ustanovitelj slovenske posojilnice v Dravogradu, živinorejske zadruge za Tolstivrh in okolico, zaslužen javni delavec in naš naročnik. Na vseh poljih se je nesebično in uspešno udeleževal za javni blagor. Pokojniku bo ohranjen stalen in hvaležen spomin! Pogreb se je vršil v sredo, dne 13. marca, na farno pokopališče v Črnečah. N. p. v m.!

Hišni posestniki, ki imajo posestva v Nemški Avstriji, se v njih lastnem interesu vabijo, da takoj pošljejo naslove za svoje hiše Zvezi hišnih posestnikov v Ljubljani, Salendrova ulica 6. Glede hiš naj se natančno navedejo podatki o številu in velikosti stanovanj in drugih razmerah. Na zadnjem sestanku v Mariboru se je soglasno sklenilo ustanoviti v varstvo lastnine in pravic društvo za celo Jugoslavijo posestnikov, ki so naši državljani, a imajo hiše v Nemški Avstriji. Kakor hitro bo došlo dosti prijav, se skliče ustanovni občni zbor in se prične z velikopotezno akcijo skupno s posestniki v drugih evropskih državah, kateri so tudi lastniki posestev v Avstriji.

Trgovski gremij v Mariboru opozarja svoje člane in občinstvo mesta in okolice, da so trgovine po ministrski uredbi na Marijin praznik dne 25. marca 1. celi dan odprte.

Novice iz Ormoža. Smrt, pravijo, nič ne izbira. Vendar si je to zimo pri nas izbrala po večini stare ljudi. Kajti od novega leta naprej je umrlo 11 oseb v strosti od 67 do 84 let. — Knjižnica dekliške Marijine družbe, ki ima svoj prostor v župnišču, je v zadnjem času pridobila zopet 40 novih knjig, tako da ima zdaj vsega skupaj nad 400 knjig. Izposojuje vsako nedeljo in praznik do poldne od 9. do 10. ure. Čudno je (ali pa ni, kakor se vzame), da nekatere knjige gredo vedno od rok do rok in so po nekaj mescih, že potrebne popravila, a druge pa ostanejo čiste in nedotaknjene skozi celo leto. Prav natanko se lah

ko vidi, kaj ljudi zanima. — Pri zadnji občinski seji v Ormožu se je med drugim sklepalo tudi o občinskih revežih in se je sklenilo poslati dve ženski v hiralnico sv. Jožefa v Muretincih. Ubožni oče se je krepko zavzemal za to, da dobijo primeren prostor oni občinski reveži, ki imajo pravico bivati v graščinski hiši poleg gospoda Kuhariča. To hišo namerava graščina prodati, pa bo moral na to pristati tudi občinski odbor, ker je že od 16. stoletja naprej na vsem ormoškem graščinskem posestvu vknjižena ustanova za občinske reveže. Graščina se je že leta 1913 obvezala zidati novo ubožnico, pa se to še dosedaj ni izvršilo. Zdaj bo čas in priložnost, da se to izvede in se bo na prihodnji seji izkazalo, kateri možje so za pravice revežev in korist občine.

Novice od Sv. Križa na Slatini. Krašen pomladanski dan so oznanjali prvi zvončki ob potokih pretekli petek. Prisojna mesta naših hribov in Plešivca jim že par dni pritrjujejo. Več mescev so bili okoliški vrhovi zakopani pod snegom. Mikalo me je pokukati v kraljestvo Boča, prej ko zginе zimsko evetje z njega. Radovednost me je gnala v njegovo osrčje. Hotel sem mu pogledati obisti. 90 m globoko sem korakal malo sklonjen s karbidovko po kamenitem rovu, ki ga vso zimo vrta pod vrhom stroj in šest delavcev. Iščejo za razvijajočo se Slatino prepotrebno pitno vodo. Dozdaj so naleteli na le slabotne vodne žile. Vztrajati hočejo. Ne odnehajo prej, dokler ne nalete na dovoljno množino vode. Bog jim daj srečo! — Dne 7. t. m. smo zanesli k Sv. Trojici najstarejšega župljana Blaža Berk. Dočakal je 92 pomladi. Upamo, da uživa 93. v kraju miru in veselja! — Dne 6. t. m. je občinska komisija ogledovala na licu mesta prostor, kamor bomo raztegnili Društveni dom. Dobrotniki se počasi oglašajo. Svetokriški premogovnik je prispeval 1000 Din, šentlenartski gospod dekan Janžekovič 300 Din in gospod župnik Šeško 100 Din. Steklarna je obljubila odstopiti za stavbo potreben pesek. Ker sami ne moremo, naj plača obilno najboljši Plačnik!

Pravica za plavljenje po Savinji. — Glasom odloka sreskega poglavarja v Gornjemgradu potečejo pravice za plavljenje po Savinji in nje pritoki v območju gornjegrajskega sreza, podeljene članom Gornjesavinjske splavičarske in plovbene zadruge v Radmirju z dnem 20. junija 1929. Prošnje za podelitev koncesije za plavljenje za bodočo dobo treh let, to je od 1. julija 1929 do 30. junija 1932, se imajo vložiti s strani posameznih interesentov do najdalje 15. aprila t. l. pri sreskem poglavarstvu v Gornjemgradu. Vsaka prošnja mora biti kolkovana s kolekom po 5 Din, ter ji mora biti priložen kolek po 20 Din za rešitev, vsaka morebitna priloga k prošnji pa mora biti kolkovana s kolekom po 2 Din. V prošnji mora biti natančno navedeno: 1. Ime, priimek, kraj in hišna številka bivališča prosilca. 2. Čas plavljenja. 3. Označba kraja, kjer plavljenje prične, in kraja kjer plavljenje konča. 4. Vrsta in množina lesa, ki ga namerava prosilec plaviti. 5. Plavičarsko lesno znamenje. Prošnji mo-

ra biti priloženo potrdilo Gornjesavinjske splavičarske in plovbene zadruge, da je prosilec član te zadruge.

Koliko je trpela divjačina radi letošnje izredno ostre zime? Na posesti grofa Bombellesa pri Varaždinu je poginilo letošnje zimo od mraza in pomanjkanja nad 1000 zajcev. Veliko se jih je zateklo v vasi, kjer so jih seljaki pobili. Veliko srn in srnjakov, katere so vlovili v kletke žive in jih poslali v inozemstvo, je poginilo od zime med prevozom. Divjačino so sicer hranili s senom, a to ni zadostovalo. Zajci, ki so uživali preveč zmrzlo repo, so pocrkali. Najmanj so še trpeli fazani. Najlepše urejena Bombellesova lovšča radi škode te zime ne bodo izvažala žive divjačine dve leti. — Na Pohorju nad Mariborom so našli nad 30 mrtvih srn. Vse so bile poginjene ob dobro pregaženih stezah. Smrt jih je zalotila ne radi pomanjkanja, ampak radi — preostrega mraza. Ta dva slučaja nam povesta, da tudi po drugod ni bilo boljše in kako huda je bila letošnja zima tudi za sicer v mrzlem času od narave dobro odeto in zavarovano divjačino.

Cigani oboleli na steklini. V Dardi v Banatu sta oboleli nenadoma na državnem posestvu dve svinji na steklini. Živali so pobili in zakopali. V bližini se klatači cigani so svinji izkopali in jih po ciganski navadi pojedli. Posledica uživanja tega mesa je bila, da je pobesnelo na znakih stekline 50 ciganov.

Zadnji prosluli roparji v Črnigori. — Te dni sta padla v boju z žandarji pri črnogorski vasi Ravni zadnja po celi Črnigori znana roparja Drago in Radoš Bulatovič. Na glavo vsakega je bila razpisana nagrada 50.000 Din. Dolgo časa je bila strah Črnogore ženski tolovajski poglavar — hajdučica Stoja. Razbojnica je nečakinja svoječasnega črnogorskega voditelja komunistov Vukašina Markoviča. Obema se je posrečil pobeg v Rusijo. V Podgorico v Črnigori je dospela sedaj Stojina prošnjaja, naj jej pošlje oblast dokumente, ker se je poročila z boljševiskim komisarjem.

Po nedolžnem v ječi. V bližini mesta Köln na Nemškem se je doigral l. 1919 roparski napad na bančnega slugo, kateremu je bilo odvzetih 10.300 mark. Zločina sta bila osumljena 20letna delavca: Höbges in Hüppler. Par let zatem sta bila tudi obsojena in sicer prvi na 5½ in drugi na 7 let ječe. Höbges je odsedel od prisojene mu kazni 5 let, — Hüppler 6 in pol leta. Lansko leto so še le izsledili prava krivca v osehah železniškega strojevodje Pavla Wecka in delavca Rosella. Oba so izdale ženske radi družinskega prepira. Še le sedaj sta bila obsojena in sicer Rosell na 2½ leta in Weck na 1 in pol leta. Proti nedolžnima bodo obnovili proces, da jih lahko izpuste iz ječe. Vladajo tudi v moderni Nemčiji čudne pravne razmere. . .

Kaj bi bilo zadelo Nemčijo, ako bi ne bila sklenila miru? Anglež Churchill, ki je bil minister angleške vlade v letih 1919 do 1922, je izdal knjigo, v kateri popisuje, kaj so nameravale velesile, z Nemčijo, ako bi se ne bila udala v poletju leta 1919. Minister piše: »Na tiso-

če zavezniških letal bi bilo opustošilo nemška mesta, in desetstisoči topov bi bili razbili fronto. Dopršene so bile priprave, da bi bili spravili 250.000 mož v oklopnih avtomobilih vsak dan 30 km naprej. Strupeni plini z izredno smrtno nevarnostjo, proti katerim je bila samo ena, Nemcem neznana, obrambna maska, bi bili zlomili vsak nemški odpor na bojni črti.« Vse te strahote čakajo vojaštvo in čisto nedolžno zaledje v prihodnji večji vojni.

Glavni krivec lani ponesrečenega raziskovanja severnega tečaja. Vsa javnost zna, kako je lansko leto ponesrečila Nobileova severna ekspedicija. Italijanska vlada je napravila o nesreči natančno preiskavo in zaslišala tudi čehoslovaškega učenjaka dr. Behouneka, ki je bil med ponesrečenimi sedem tednov na plavajoči ledeni plošči. Preiskava je bila te dni zaključena in njen zaključek podpisan od Mussolinija. Kot glavni krivec ponesrečenega poleta je označen vodja podjetja general Nobile. Obsodba od strani vlade je šla Nobilu tako do srca, da se je odrekel generalskemu činu in bo živel kot zasebnik.

Silne poplave v Ameriki. V državi Alabama so se utrgali oblaki, tako da je nastala silna poplava, katere središče je mesto Elba med rekami White River, Big Creek in Pea River. Reke so po 47urnem dežju tako narasle, da so poplavile vso pokrajino 90 cm do 3 in pol m visoko. Mesto Alba je popolnoma odrezano od sveta. Vsi mostovi so porušeni, telefonske zveze pretrgane in ceste poplavljenе. Samo močni motorni čolni smejo brez večje nevarnosti na deroče reke. Prebivalcev je v mestecu 4000 in so se večinoma rešili na strehe. V šoli je zaprtih 300 otrok, ki ne morejo domov. Narodna garda je poskušala brez uspeha približati se mestu. Dve vojaški četi sta po deveturnem trudu dosegli zunanje dele mesta in rešili 35 oseb. Bati se je, da se je porušilo mnogo poslopij. Poplavljenaa so tudi mesta Troy, Montgomery, Flo-mation in Brewton.

Prepir radi praveslavne velike noči. Pravoslavni sv. sinod za Rumunijo je sklenil, naj bi se letošnja velika noč tudi pri pravoslavnih obhajala skupno s katoliki dne 31. marca. Duhovščini je zagroženo s hudimi kaznjami, ako bi se ne pokorila temu sklenjenemu. V Kišenevu se je vršilo velikansko protestno zborovanje, kojega zaključek je bil: velika noč se mora praznovati po starem pravoslavnem koledarju! Radi tega spora je bilo že vložnih več interpelacij, ki se bodo obravnavale v rumunskem parlamentu. Po celi Besarabiji, ki spada po svetovni vojni pod Rumunijo, grozi radi spora obhajanja velikonočnih praznikov pravi kulturni boj, ako bo sveti sinod vztrajal pri svojem sklepu.

Okrašene voščene sveče za krstne in prvoobhajilne svečanosti, kakor tudi velike za cerkveno uporabo kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5. — Večja naročila naj preč. gospodje duhovniki blagovolijo naprej naznaniti!

Odpadke sveč vzamemo v račun za nove sveče po ugodnih cenah. — Tis-

karna sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Krep-papir in svilen papir najceneje kupite v Cirilovi tiskarni v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta št. 6.

Zanimivosti.

Prihodnje raziskovanje severnega tečaja.

Po ponesrečenem raziskovanju severnega tečaja, katerega se je lotil italijanski general Nobile, se bo vršila prihodnja ekspedicija na tečaj pod nemškim vodstvom spomladi leta 1930. Raziskovanja se bodo vršila na zrakoplovu »Graf Zeppelin« in bi naj bila to nekakša mednarodna ekspedicija. Vožnja se bo izvršila v aprilu in začetkom maja, torej v času, ko je severna noč pri kraju, led še trden, zrak miren in poletna megla razpršena. Vodja tega severnega znanstvenega potovanja bo sloviti norveški raziskovalec Fritjof Nansen, vodja zrakoplova pa Nemeč dr. Eckener, ki je že bil s »Zeppelinom« iz Nemčije v Ameriki in nazaj. Poleta se bo udeležilo 47 oseb. Med temi bodo razni znani raziskovalci in drugi znanstveniki iz celega sveta.

Tokratna ekspedicija ne bo samo enkratni prelet tečaja, ampak večkratni sem in tja. Eno oporišče podjetja bo v Sibiriji, drugo na Alaski v Sev. Ameriki.

Naloge tokratnega severnega poleta bi naj bile v glavnem sledeče: Predvsem bo treba ugotoviti, kako bi se dala v praksi uporabiti najkrajša pot iz Hamburga preko severnega tečaja v Beringov zaliv in iz Severne Amerike preko tečaja na Japonsko. To so najkrajše zračne črte in te bo treba izrabiti v bližnji bodočnosti.

Ugotovljeno je že, da severni tečaj ni trda zemlja, ampak morje. Treba bode določiti meje tega morja in njegovo izredno globočino.

Ekspedicija bode natančno proučila, ali je v bližini tečaja še kak otok, ki še ni odkrit in dovolj raziskan.

Vremenski znanstveniki se bodo pečali predvsem z vremenskimi prilikami in spremembami, ki so ravno krog severnega tečaja nekaj čisto posebnega in izvanrednega.

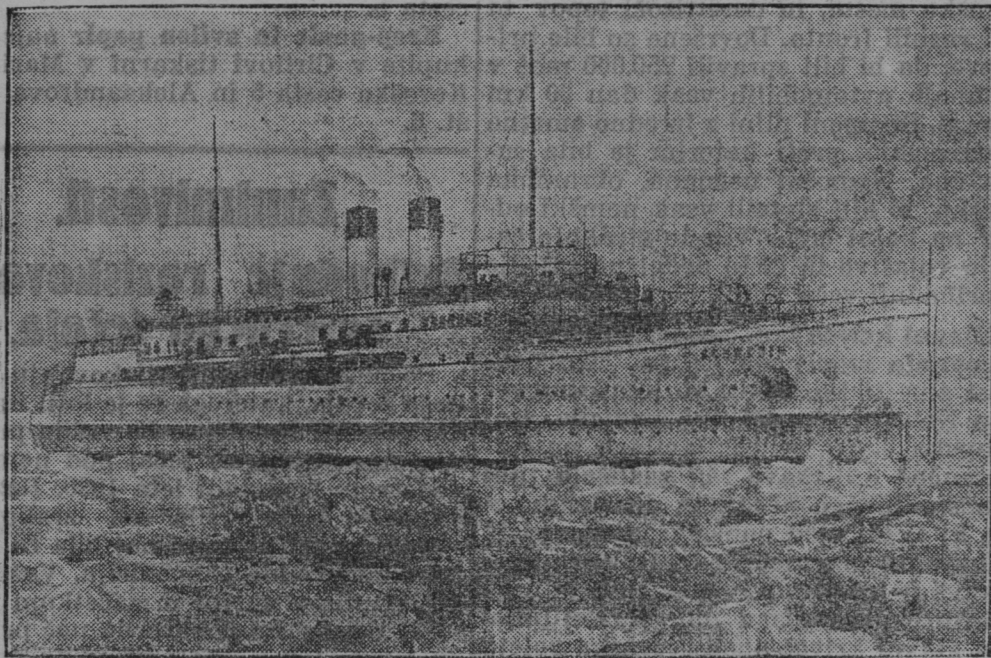
Od ravnokar napovedanega poleta si obeta svet veliko, ker bo vse dobro pripravljeno in bodo vodili ekspedicijo izkušeni možje, ki so takorekoč doma na severu.

*

Današnji lov na kite.

Več nego tisoč let že lovijo ribiči radi olja in masti ogromne kite. Stoletja so pretekla, predno se je povzdignil ribič do res hitrega in uspešnega lova na morske velikane.

Znan je najstarejši način lova s harpuno (na vrv je pritrjena težka železna sulica), katero je pognal ribič v kita s čolna. Harpuniranje se je ponavljalo bogzna kolikokrat, predno je žival izkravavla in bila ujeta. Nešteto lovcev je

Nemška ladja »Schwerin« zamrznjena v ledu. Ruski ledolomilec »Jermak« jo je osvobodil ledu.

smrtno ponesrečilo pri nevarnem boju z orjakom. Priprosto harpuno so izboljšali Norvežani leta 1856.

Danes izstrelijo iz posebnega topa 67 kg težko in na močno vrv pritrjeno harpuno v telo kita. Parni čoln se približa kitu na 10 m in iz te daljave se začne streljati. Malokedaj zadostuje 1 strel, treba jih je več, da priplava žival res mrtva na morsko površje.

Do izbruha svetovne vojne so lovili kite v severnih morjih. Še le po vojni so odkrili neizmerno bogata kitja lovišča v morjih krog južnega tečaja, katerega baš raziskujejo Amerikanci pod vodstvom letalca Byrda.

Na lov se odpravi vedno cela ekspedicija, ki obsega en večji parnik, takozvano kuhinjo, in po pet manjših parnih čolnov, ki so opremljeni za streljanje na kite. Lovski čoln vleče ubito žival do kuhinje, kamor jo spravijo, raztelesijo ter razkuhajo v olje.

Kitja ekspedicija je z Norveške po 9 mescev z doma. Lovski čas je v jesenskih in zimskih mescih.

Na nobenem lovišču niso kiti tako veliki, kakor v Rossovem morju, ki obdaja en del južnega tečaja. Živali dosežejo tukaj dolžino 25 do 30 m in tehtajo ena po 100.000 kg. Kako približno izgleda tak morski orjak, si lahko predstavljamo, ako pomislimo, da je njegova stranska plavuta dolga 3 m, spodnja čeljust meri na dolžino 6 m in v ogromnem žrelu ima 10 ljudi dovolj prostora. V olje izkuhan kit vrže čistih 15 do 20.000 nemških zlatih mark. Špeh je debel 20 do 30 cm. Kost in meso razžagajo s parnimi žagami. Po 10 do 15 živali lahko razdelajo na dan v morju ob kuhinjski ladji, ako je ta kje mirno zasidrana. Med vožnjo 6. Priprava in kuha povzroča za naše nosove neznošen smrad, katerega lahko prenese le severni človek, ki je navajen že iz mladosti na ribji duh.

V lovskem času ujame samo ena zgoraj opisana ribiška ekspedicija 500 do 600 po 100.000 kg težkih kitov.

Pri vseh najmodernejših pripravah tudi danes ni lov na kite brez nevarnosti. Ribiči ekspedicije se imajo boriti z ledenimi gorami, ki molijo po 35 m iz morja in uničijo pri najmanjši nepazljivosti največje parnike.

Iz topa harpunirana žival lahko prevrne parni čoln. Kolikokrat se morajo truditi izurjeni ribiči po cele ure in ure predno razstrelijo velikana na smrt in ga privlečejo do kuhinjske ladje.

Kitji lov daje severnim narodom letno težke milijone. Ako bodo lovili kite še par let s tako vnemo tudi po morjih krog južnega tečaja, kakor to delajo v letih po vojni, bo ta morska živa gora tudi v teh morskih globinah ravno tako redka prikazen kakor je že na severu.

*

12.100 metrov nad zemljo.

Francoski pilot Lemoigne se je povspel z letalom dne 12. marca 12.100 m v zračne višine. Omenjena višina je najvišja, katero je doslej dosegel aeroplan.

Polet se je izvršil na letališču pri Parizu, kjer so čakale drznega letalca ljudske množice in mu častitale k izrednemu uspehu. Lemoigne je star 33 let in je že 12 let pilot. Najprej je bil vodja potniškega letala, sedaj je v službi pri izdelovalnici letal, s katerim se je povspel v tako bajno višino. V letalski 12letni službi je prebil v celem 4500 ur v zraku, pristal je z letalom 20tisočkrat in vodil 78 raznih aeroplanov.

Za polet v višino 12.100 m je rabil približno 80 minut. Po pristanku na letališču je priznal, da je veliko trpel radi mraza v višinah. Ko je dosegel 12 km visoko, je kazal toplomer 45 stopinj p. ničlo. Dobrih 10 minut za tem je padlo živo srebro že na 60 stopinj pod ničlo. Ko je bil že tako izredno visoko nad zemljo, se ga je oprijel naenkrat strah, da mu bo pošla zaloga kisika in bo radi pomanjkanja zraka omedlel. Ta občutek strahu ga je napotil k vrnitvi na-

zaj proti zemlji. V trenutku, ko se je začel spuščati navzdol, je kazal toplomer 63 stopinj C pod ničlo.

Pilot je tudi pripovedoval, kako čudne in bajno krasne slike so mu plesale pred očmi v višinah. Oprijela se ga je nekaka pijanost, kakor bi se bil napil kake opojne pijače. Slike so se mu prikazovale, kakor bi bile istinite. Zdel se je postavljenega v sredino severne pokrajine, videl velikanske ledene gore in plošče, da celo severne medvede, ki so se vrteli ter plesali po plavajočih ledenih ploščah. Iz te severne pokrajine so se začela bliščati okna nepopisno bogate palače. Na stopnicah palače je ugledal pravljичne osebe in ženske izredne lepote. Ta slika se je umaknila drugi, ta tretji in tako naprej.

Še le tedaj, ko sem začel bolj znatno padati, so izginile slikovite prikazni in sem se zopet popolnoma in do dobra za vedel.

Po mnenju tega francoskega pilota se pripeti največ aeroplanskih padcev ter nesreč ravno radi plesanja slik, ki zmotijo in spravijo ob zavest krmljarja letala.

* * * * *

Šesti del sveta odkrit. Raziskovalec južnega tečaja ameriški kapitan Byrd javlja, da je odkril šesti del sveta. Novo odkrito ozemlje krog južnega tečaja ni kak otok, ampak naravnost poseben del sveta. Zima na južnem tečaju je toliko popustila, da so se odpravili Byrdovi spremljevalci iz zimskega taborišča v notranjost nepregledne ledene pustinje. Pomikajo se naprej na saneh, katere vlečejo psi. Na potu se imajo boriti s sneženimi zameti, ledenimi gorami in razpokami v ledu, ki so prikrite ter skrajno nevarne. Ta ekspedicija v notranjost ima za cilj: postaviti zaloge za živili in bencinom za letala. Byrd bo preletel tečaj in okolico na aeroplanu spomladi.

ZA RAZVEDRILO

Pet življenja. Vprašanje: Kakšna razlika je med življenjsko in vozno potjo? — Odgovor: Na vozni poti se morajo prazni vozovi ogniti polnim; na poti življenja pa se morajo polne glave ogibati praznim!

V zapuščini slavnega zdravnika so našli zabojček z napisom: »Edina in najvažnejša tajnost zdravniške znanosti.« — Pri sodni prodaji zdravnikove knjižnice so izdražbali kupci zabojček za 10.000.gld. Kako neprijetno je bil presenečen taisti, ki ga je kupil. V zaboju je našel knjigo s praznimi listi; le na naslovni strani je bil napis: »Ohrani glavo hladno, telo prosto, noge tople in lahko se smeješ vsem zdravnikom.«

Sosed je vprašal soseda, kako se mu godi, odkar mu je zbolela žena. »Žalostno in slabo«, je odvrnil potrti mož. — »Moja žena se boji, da bode umrla; jaz pa, da bi ostala živa. Zaradi tega je pri nas tako žalostno!«

Vojaški zdravnik je vprašal bolnega vojaka: »Kaj ste jedli, da imate pokvarjen želodec?« — »Prosim, žgance.«

»Tako? Ste jih z apetitom pojedli?« —
»Ne, prosim, z zeljem.«

Gospod, ki je bil veĳik prijatelj ženskega spola, se je končno oženil. Ko sta prišla z ženo iz cerkve, mu je rekla: »Zahtevam, da opustiš sedaj vse neumnosti!« — »Gotovo!« je odvrnil mož, »saj sem ravnokar zadnjo napravil!«

Ko bi moral biti Napoleon izvoljen za dosmrtnega vladarja Francije, je nagovoril general Hilaire vojake svojega polka s sledečimi besedami: »Tovariši! Generala Napoleona hočejo izvoliti za dosmrtnega vladarja. Vsak more svobodno izraziti svojo voljo! Nikakor bi ne hotel vplivati na vas! Reči pa moram, da bo prvi, ki bo glasoval proti Napoleonu, pred celim polkom ustreljen. Naj živi republika in svoboda!«

Aragonski kralj Alfonz je smatral tri vode za izgubljene: tisto, ki jo primešaš vinu, ki se izliva v morje in tisto, s katero je krščen žid.

Ko je Osman paša, imenovan za bosanskega sultanovega namestnika, nekoč na potovanju počival v kristjanski krčmi, je vprašal 80letnega lastnika, koliko sultanovih namestnikov že pomni v svojem življenju. »Gospod, toliko jih je, kolikor let imam.« — »In kateri od njih je bil najboljši?« je vprašal paša. — »Bog naj te dolgo ohrani, gospod. Nekoč so nam poslali iz Carigrada pašo, ki je prej umrl, predno je prišel k nam; ta je bil od vseh najboljši.«

Par kmetov je bilo obdolženih radi divjega leva. Ko so prišli pred sodnike, so ležale njihove puške, katere so jim odvzeli gozdarji, kot neme, pa vendar zgovorne priče na predsednikovi mizi. Prebrisan kmetje so tožili, češ, da nobenega niso zasačili pri streljanju. Zlasti niso hoteli priznati, da so puške na mizi njihova last. Sodišče je rabsodilo, da so nedolžni. Predsednik jim je to na znanil, navedel tudi vzroke, potem pa pristavil: »Zdaj lahko vzame vsak svojo puško in gre domov!« Hitro je pograbil vsak svoj pihalnik in se hotel odstraniti. Toda državni pravdnik ni bil nič manj hiter in je to pot imel večji uspeh s svojim kazenskim predlogom.

Brez brige. Gospoda se je vrnila z izleta in vprašala deklo: »Ali ste zmiraj dajali mački dovolj za jesti?« — »Da«, reče dekla, »same enkrat sem na to pozabila.« — »Menda ni uboga stvarca tedaj preveč gladovala?« — »O ne«, se odreže služkinja, »pojedla je papagaja.«

Še le prvi. Zdravnik je nekje stavil osepnice. Ko je že končal delo ter pospravljaval orodje, so se zdajci odprla vrata in v sobo je stopila žena z enoletnim otrokom v naročju. Nevoljen reče zdravnik: »No, no, to je menda vendar zadnji?« — »Oh, gospod doktor«, odgovori žena sramežljivo, »še le prvi je!«

Novo knjige.

Zbirko pesmi je izdal v tiskarni bratov Rodè in Martinčič v Celju g. provizor pri Mariji Snežni Anton Boštele. Zbirka obsega 104 strani, je izšla v samozaložbi in se naroča pri izdajatelju. Knjiga stane 20 Din, vezana 40 Din. Do bi se tudi po vseh knjigarnah.

Listnica uredništva.

Radi praznika sv. Jožefa smo morali zaključiti uredništvo te številke že v pondeljek predpoldne. Ostale dopise in obvestila bomo priobčili prihodnjič.

ZA NAŠO DECO Kako nastane šipa.

Če hočemo videti, kako šipa nastane, moramo v steklarino.

Tam vidimo več velikih peči z ognjeno žarečimi odprtini, skozi katere je odprt pogled v notranjost. Notri stoje v žerjavici glinaste posode s stekleno snovjo. Ali talijo staro, strto steklo, ali pa napravijo z raztopino raznih snovi (kremenjak, soda, apno, druge primesi) novo steklo.

Zdaj je treba izdelati iz tekočega stekla šipa. Pihalec stekla prične svoje delo. Ima dolgo cev iz železa, takozvano pipo, ki jo spodaj malo segreje in potem vtakne v stekleno tekočino. Nekaj je ostane na cevi. Pihalec piha v cev in napihne steklo v majhno kroglo, kakor to delajo otroci, če napravljajo krogle iz milnice. Seveda so krogle iz stekla, iz katerih naj postanejo šipe, mnogo večje.

Po neprestanem pihanju ima pihalec na koncu pipe stekleno votlo posodo, ki ima obliko nekake steklenice. Pihalec pa noče steklenice, ampak bi rad dobil valj. Zato odpravi najprej dno. Porine ga v peč, kjer postane dotični del mehak. Radi vročine se raztegne in počí. Tako je valj spodaj odprt. Zdaj odbije delavec na gorenjem delu pipo in obesi valj na palico, da se steklo polagoma ohladi.

Valj ima še stekleničin vrat, kjer je visel pipi. Da se ta odpravi, potegnejo z razbeljenim železom na valju blizu vrata okrog in okrog črto. Če potem pade na to mesto samo kaplja vode, se stekleničin vrat takoj odlomi vzdolž prej omenjene črte. Na sličen način razrežejo valj še tudi po dolgosti.

Zdaj imamo lep, odprt valj. Radi bi pa imeli ravno ploščo. Valj damo v peč in ga položimo na »raztezalno ploščo«. Ko postane steklo spet mehko, pride delavec z majhnim valjem, ki je videti kakor dolga, okrogla palica. S to palico vedno bolj in bolj odpira stekleni valj na ploščo, dokler ne postane popolna ploščo.

To ploščo ohlade in šipa je gotova.

*

Letalska nesreča in sreča.

Letalski major Martin se je vozil s spremljevalcem mehanikom na letalu čez severno Ameriko. Pri letu se je letalo razbilo v snežni puščavi, oba moža pa sta se na čudovit način rešila in sta končno po nadčloveškem naporu dospela na pol mrtva zopet med ljudi.

Martin pripoveduje tako-le:

»Letalo je zabredlo v gosto meglo ter je zadelo s polno močjo na strmo skalo. Stroji se je razbil popolnoma. Velik ču-

dež pa je bil, da sva moj spremljevalec in jaz ostala živa in nepoškodovana. Znašla sva se v pusti, neobljudeni sneženi puščavi. Daleč od morja nisva mogla biti in zato sva se kar podala peš na pot. Megla se je raztezala okrog naju kakor siv zid, sneg pa je padal tako gosto, da nisva videla niti dva koraka daleč. Kompas sva uravnala v smeri proti obrežju in prišla kakih 50 korakov dalje. Tu sva zapazila stopinje v stopinje v snegu, a so bile, žal, najine lastne in tako sva torej hodila v krogu. Po sledi sva se vrnila k razbitemu letalu, krila sva uravnala proti vetru, se vlegla vsak pod eno in zaspala. Ostala sva tudi še ves naslednji dan, ker se megla ni hotela dvigniti. Za hrano sva imela nekoliko konservnega mleka. Nato sva se zopet podala na pot in sva naposled dospela do majhne rečice. To noč sva spala v nekem grmovju. Nalomila sva si drobnih vejic in na njih sva na snegu spala. Ko se je v jutru raztrgala megla, sva videla v daljavi jezero, nisva ga pa mogla tega dne doseči, ker sva bila jako slaba in ker je bila hoja v globokem snegu silno težavna. Prenočila sva kakih 5 km od jezera zopet v nekem grmovju, kjer pa sva radi telesne naše slabosti morala ostati ves naslednji dan. Šele tretji dan sva dospela do jezera.

Upala sva, da bova našla ob jezeru kakšno naselbino, a žive duše ni bilo tu najti. Tako sva tavalja dalje ob nekem jezerskem odtoku ter sva prenočila nekako 3¹/₂ km proč od jezera.

Ta noč je bila strašna. Jaz sem od snežne beline malodane oslepel, oba pa sva bila povsem brez oči in brez nade na rešitev. Orožja nisva imela. Drugega jutra sva se vlekla ob reki dalje in sva vendarle našla prazno kočjo lovca. Slabejša sva bila od muhe, niti stati nisva mogla.

V kočji sva našla nekaj moke. Napravil sem nama neke vrste pogačo, sam ne vem, kakšna jed je to bila, saj sem prvič v življenju igral kuharico. Spominjam se pa, da je bila pogača izborna. Po jedi sva takoj zaspala. Ko sva se zbudila, sem napekel še pogač. Te so bile še boljše, naravnost fine.

To noč sva spala imenitno in v jutro sem zopet pekel pogače. Telesna slabost pa naju ni hotela miniti in tako sva počivala ves dan.

Drugega dne so se spustile divje race na reko blizu hiše. Lovec je bil v hiši pustil puško. Ustrelil sem dve raci. Pečene race in vroče pogače — to naju je spet spravilo na noge.

Zapustila sva kočjo ter se napotila proti morju, do koder sva hodila teden dni. Od tam je bilo še pet dni hoda do prve človeške naselbine. Po 11 dnevih sva torej videla zopet prvi človeški obraz in ko sva videla, da sva rešena, so naju zapustile moči. Nesli so naju v neko hišo, dali so nama krasno hrano in so prižgali še krasnejši ogenj.

To je najina povest.«

UGANKE.

1. Kam gre tisti, ki je prišel v sredino vasi?
2. Kdo kliče, pa ne sliši, žaluje, pa ne občuti, druge v cerkev vabi, sam pa ne gre?

3. Ena sama sveča vsemu svetu zado-
stuje?
4. V zemljo gleda, v nebo vpije; krščen
je, pa nima duše?
5. Kdaj so črešnje najboljše?
6. Na eni nogi stoji, v glavi ima srce.
Kaj je to?
7. Nima krampa, ne motike, vendar
koplje brez spotike. — Črn ko ko-
vač, orje ko orač, pa ni kovač in ne
orač?
8. Kdaj kolo v mlinu samo teče?
9. Kdo ob enem laže in resnico govori?
10. Nisem kri, nisem voda, pa sem obe-
ma v rodu.

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK.

1. Luknja. 2. Veter. 3. Mlin. 4. Slika v
ogledalu.
- a) Naloga ni mogoče rešiti, ker lipa ni
ma želoda.
- b) Tudi te naloge ni mogoče rešiti, ker
za cesarja Nerona v Evropi še niso
poznali krompirja.

SMEŠNICE.

Njegov vidik. Strokovni učitelj: »Na-
stel si dobre strani iz življenja Karola
Velikega. Ali vemo tudi kaj o njegovih
slabih značajnih lastnostih?« - Učenec:
»Da, ustanovil je mnogo šol!«

Korist domačih nalog. Oče: »Zakaj
pa imaš v izpričevalu iz vedenja tako
slab red?« — Sinček: »Zato, ker v tem
ni domačih nalog!«

Zamenjava. Petletni Franček vidi,
kako posipava mati majhnega bratca
z otroškim praškom. Franček: »Mama,
daj, posoli še mene po trebuščku!«

Dobro jo je dal. Sinček: »Oče, jaz pa
morem nekaj, česar ti ne moreš!« —
Oče: »Kaj pa takega?« — Sinček:
»Rastil!«

Ni razumel. Hčerka očetu v gleda-
lišču pri operetni predstavi: »Oče, za-
kaj pa tisti mož tam pri muziki tako
pevki grozi s palico?« — Oče: »Saj ji ne
grozi!« — Hčerka: »Zakaj pa potem
tako kriči?«

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg z dne 16. marca 1929. Na ma-
riborski trg dne 16. marca so pripeljali špe-
harji na 98 vozeh 320 zaklanih svinj, kmetje
5 vozov krompiraj, 24 vozov sena in otave ter
10 vozov slame. Svinjsko meso je bilo po 15—
28 Din, krompir po 1.25—2 Din, seno in otava
po 130—160 Din, slama po 100—115 Din. Pše-
nica je na mariborskem trgu po 3, rž po 2—
2.25 Din, ječmen po 2—2.25 Din, oves po 1.50
Din, kuzuza po 2—2.50 Din, ajda 2 Din, proso
3 Din, fižol 6—8 Din, kokoši komad po 32 do
40 Din, gosi po 70 do 100 Din, purani po 70 do
100 Din. Čebula je po 4—5 Din, česenj po 15 do
20 Din, jabolka po 6—10 Din, suhe slive po 10
do 12 Din, jajca po 1—1.50 Din, med 18 do 20
Din, surovo maslo po 40 Din, kuhano maslo
po 40 do 44 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je
bilo: 10 konj, 170 bikov, 200 volov, 373 krav in
7 telet, skupaj 607 komadov. Povprečne cene
za različne živalske vrste na sejmu dne 12. 3.
1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže
od 8 do 8.50 Din, poldebili voli od 7.75 do 8 D,
plemenski voli od 7 do 7.50 Din. biki za klanje

od 6 do 7 Din, klavne krave debele od 7.50 do
8 Din, plemenske krave od 6 do 7 Din, krave
za klobasarje od 3.50 do 4.50 Din, molzne krave
od 7 do 8 Din, breje krave od 7 do 8 Din, mla-
da živina od 6.25 do 9 Din. Prodalo se je 365
komadov, od teh za izvoz v Italijo 49 komadov
in v Avstrijo 49 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na zadnji
svinjski sejem dne 15. marca 1929 je bilo pro-
peljanih 206 svinj. Cene so bile sledeče: Mla-
di prašiči 7 do 9 tednov stari komad 250 do
280 Din, 3 do 4 mesece stari komad 300 do
450 Din, 5 do 7 mesecev stari komad 480 do
550 Din, 8 do 10 mesecev stari od 580 do 750
Din, 1 leto stari od 1000 do 1100 Din, 1 kg
žive tže od 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže
od 16 do 18 Din. Prodano je bilo na tem sej-
mu 81 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in
meso od bikov, krav in teli od 10 do 18 Din,
telečje meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso
od 15 do 25 Din.

Na borzi v Ljubljani imajo deželni pridelki
sledeče cene: pšenica bč 305 do 307.50 marec
305 do 307.50, april 310 do 312.50, maj 315 do
317.50, moka 0g vagon blago franko Ljubljana
plačljivo po prejemu 420 do 425, bč času pri-
merno suha 317.50 do 320, april 330 do 335,
amer. Jellow 325; ječmen bar 345—347.50, bč
330—332.50, oves bč 305—310.

★

Gospodarska obvestila.

Podružnica Polzela Hmeljarskega
društva v Žalcu. V smislu novih pravil
se je ustanovila pri nas podružnica za
Polzelo. Pristopili so skoro vsi bivši ud-
dje društva, pa še precej novih, tako da
šteje podružnica že nad 70 članov. Šte-
vilo še vedno raste ter upamo na 100,
kar kaže pač zavednost hmeljarjev, da
bodo v sedajnih težkih časih našli po-
moč samo v pravi stanovski organizaci-
ciji. V združenju je moč, to bodi geslo
naših hmeljarjev. Predsednikom naše
podružnice je izbran g. Vinko Zagorič-
nik, posestnik v Podvinu, tajnik Franc
Turnšek ml.

Svinja povrgla 19 pujskov. Gospod
oskrbnik veleposestva bratov Katalinič
v Cirknici pri št. Ilju v Slov. goricah
in tamošnji župan gospod Ivan Vic-
man nam poroča o izvanrednem dogo-
dku v njegovem gospodarstvu. Tri leta
stara svinja je povrgla dne 11. marca
19 pujskov, ki so prišli vsi zdravi in
čvrsti na svet. Svinja-mati pa ima slu-
čajno le samo 11 seskov, tako da vsi
mladiči ne pridejo na vrsto pri sesanju
in se jih mora 8 napajati na umetni na-
čin. To je izvanredni slučaj in nihče v
tej okolici ne pomni, da bi kedaj kaka
svinja povrgla toliko mladičev. Gospod
oskrbnik se čuti zelo ponosnega, ko je
v naprednem gospodarstvu dosegel pri
svinjereji tak rekord. Že sedaj se ogla-
šajo kupci za mladi prašičji zarod.

Letni živinski in kramarski sejem v
Studenci pri Sevnici se vrši dne 27. t.
m., mesto dne 31. marca, ker pade ta
dan na veliko noč. Kupci in prodajalci
uljudno vabljeni!

Veliki živinski in kramarski sejem
se vrši v Polččanah v torek, dne 26.
marca t. l.

Še nekoliko o pezebi vinske trte. V 9. številki
»Slov. Gospodarja« sem opisal učinek letošnje
pezebe na vinski trti in postopek pri rezi. Ob
tej priliki še podam na podlagi novejših in toč-
nejših preiskav nekoliko podrobnejše rezultate.
Kakor je dognano v vinogradu mariborske
vinarske šole, je poškodba oces vsled mraza

pri posameznih sortah, izražena v odstotkih,
sledeča: Renski rizling ima 20% uničenih oces
(to je od 100 oces je 20 zmrznjenih), mozlavec
(pošip) 67, beli burgundec 50, laški rizling 42,
silvanec 78, žlahtnina 80, muškat 73, traminec
50, muškatni silvanec 74, rulandec 75, veltlinec
63, neuburgovec 77, klevna 78, črni burgundec
33, frankinja 66, portugalka 66%. Povprečna
poreba oces pri vseh sortah znaša okroglo 60%.
Pri onih sortah, ki imajo visok procent uniče-
nih oces, je tudi enoletni les zmrznil. Gotovo
niso nič na boljšem stare sorte, kot so n. pr.:
belina, podbel, zelenika, lipovina, ranfol, slan-
kamenka in druge. Iz navedenih števil, ki se
veda niso popolnoma merodajne, je razvidno,
da je v resnici letošnja zima povzročila v go-
ricah ogromno škodo. Najmanj je trpel renski
rizling, zato se ga lahko reže kot navadno na
treznik s 3 ocesi, 1 locen z 10 do 12 ocesi in 1
rezervni čep z 1 dobro razvitim ocesom. Pri
vseh drugih sortah se priporoča počakati tako
dolgo, dokler ne bodo začela odganjati ocesa,
ker sicer se lahko s prezgodnjo rezjo odstra-
nijo zdrava, pustijo pa uničena ocesa. S poz-
nejšo in končno rezjo si tudi prihranimo mno-
go dela in časa. Strah pred prevelikim solze-
njem trte pri pozni rezi je brezpomemben.
Množine raztopljenih rudninskih hranilnih
snovi, ki pri solzenju iztekajo, so tako nezna-
ne, da skoraj ne prihajajo v poštev. V svrhu
preprečenja prevelikega navala soka lahko re-
žemo čez nodij (členk, koleno), ker so namreč
v tem delu rozge zožene lesne cevi, iz katerih
je oviran iztok soka. To delo pa je zelo zamud-
no in nepopolno. Boljše je, če režemo rozge
nekoliko poševno, da se po poševni rezni ploskvi
odteka sok na ono stran, kjer ni oces, ker si-
cer se vsled solzenja ocesa omočijo in uničijo,
zgnijejo. Letos bo silno težka dobava cepičev
za suho cepljenje. Potrebna bo največja pre-
vidnost, da se ne bodo cepila pokvarjena ocesa.
Vsled pičle vinske letine bo vinska kriza na-
ravnim potom rešena. Na ta način se bodo za-
loge vina, upajmo, po primerni ceni vnovčile.
— N. J.

Vinarsko združništvo v inozemstvu.
Ker tudi pri nas v zadnjem času raste
zanimanje za vinarsko združništvo,
zato bo naše zadrugarje gotovo zani-
malo, kakšne uspehe je doseglo to za-
družništvo v drugih državah. V Italiji,
ki je brez dvoma ena prvih med vino-
rodnimi državami, ima vinarsko za-
družništvo že močno organizacijo. V
okrilju državne zadrugne zveze obstoji
posebna zveza kletarskih zadrug »Can-
tine sociali«, v kateri je včlanjenih 98
zadrug z 10.000 člani. Te zadruge vnov-
čijo letno po 700.000 hl vina. V Nemčiji,
katere vinogradništvo se ima vsled hu-
de inozemske konkurence vedno boriti
s težavami, so se vinogradniki tudi o-
prijeli združništva kot sredstva za go-
spodarski prosep. Državna zveza nem-
ških kmetijskih zadrug je imela 1927.
leta 283 vinarskih zadrug. Te zadruge
so vnovčile v omenjenem letu 131.671
hl vina. V svrhu primerjave omenjamo,
da je vinski pridelek v ljubljanski ob-
lasti znašal v preteklem letu po cenit-
vah okrog 140.000 hl. Izborno imajo or-
ganizirano vinarsko združništvo Nem-
ci v Transkavkaziji. Tam je bila l. 1920
ustanovljena produktivna in prodajna
zadruga »Konkordia«. Ta se bavi tudi
s prodajo vina. V mnogih ruskih mes-
tih ima lastne prodajalnice, v katerih
se proda letno produkcija od kakšnih
20 milijonov litrov vina. Ker so trans-
kavkazijska nemška vina priznana v
Rusiji kot izborna, zato je naravno, da
nima zadruga s prodajo vina velikih
težav. Uspeh boja proti škodljivcem in
zadrugnega dela za izboljšanje produk-

cije se vidi najbolj iz tega, da je 50% celokupnega vinskega pridelka v Aserbeidjans iz vinogradov »Konkordije«, čeprav razpolaga zadruga le s 6% vinorodne površine v deželi.

*

Robert Košar.

Letošnja rez.

Od vseh strani prihajajo poročila, da so vinske gorice trpele občutno škodo vsled mraza. To je tembolj verjetno, ker je les v lanski deževni jeseni slabše dozoreval in so ponekod v spodnjih legah tudi pozeble gorice v poznem spomladanskem mrazu meseca maja. Peronospora je tudi v nekaterih krajih neugodno vplivala na zorenje lesa. — Razen tega smo dne 16. in 17. oktobra l. l. še imeli rani jesenski mraz, ki je na mah uničil zeleno trsno listje in s tem podvezal nadaljno normalno jesensko zorenje, same nepravilike, ki so slabele odporno moč trsja. Snežna odeja varuje sicer očesa, les in korenine pred pozebo, toda že koncem meseca januarja, ko še ni bilo debele snežene plasti, je padla temperatura na 20 stop. — pod ničlo. Ta očesa so prišla v poznejšem in hujšem mrazu sicer globoko v sneg in menda ne bi trpela, vprašanje pa je, če jim ni že škodil prvi mraz.

Zato bo treba pri letošnji rezi velike previdnosti. Škodo vsled mraza moramo skušati izjednačiti s tem, da pustimo tem večje število — daljših reznikov in locnov (šparonov, bikov, konjev) kakor v normalnih letinah. Mesca maja in junija bomo lahko s prirezovanjem reznikov in locnov in s pletvijo spravili trs na normalni donos, ako bi se pokazalo, da smo mu natovorili — preveč grozdja.

Odrezati in pleti se še da, po rezi pa ne moremo ničesar več pridedjati. Seveda bo marsikdo rekel, da se s poznejšo rezjo in obilnejšo pletvijo slabi trs in da se ga spravi iz normalne vzgoje. A vprašanje je: katera škoda bo manjša?

Znano je, da trpijo vsled mraza pod istimi razmerami rdeče trsne sorte (na primer portugizer) več nego bele, debele rozge več nego drobne, južne lege več nego zapadne itd. Zato je potrebno, da si vsak vinogradnik še pred rezjo natančno preišče v svojem vinogradu škodo, ki mu jo je povzročil mraz. Od raznih sort, od sepa, sredine in doline se na vzame po več drobnih in debelejših rozg in vsako oko se naj preišče z ostrim nožem. Ako je oko zeleno, ni trpelo, ako pa je rjavo ali črno, je uničeno. Skrbni vinogradniki preiskujejo na ta način po več sto oces vsake sorte in lege in ugotovijo konečno v odstotkih nastalo škodo vsled mraza. Recimo n. pr., da so dognali, da je na šiponu uničenih 50% oces (polovica). Ako bi v normalnem letu dali trsu n. pr. 2 reznika po tri očesa in en locen na 6—7 oces, skupaj torej 12 do 13 oces, bomo gledali, da mu pustimo letos 18—20 oces, kar dosežemo s tem, da mu pustimo 3—4 reznike 4—5 oces ali sorazmerno tudi 1—2 locna. Vsa druga pravila glede rezi pri posameznih sortah ali pazljivosti glede rodnega (dveletnega) lesa itd. ostanejo seveda v veljavi. Gre

samo zato, da se mrtva očesa nadomestijo z živimi in se na ta način po možnosti osigura polna trgategv. Mnogi vinogradniki pravijo celo, da sedaj ne bodo rezali, ampak šele potem, ko bodo očesa pognala in se bo dalo natančno dognati, kaj je živo in zdravo, kaj bolešno ali mrtvo.

Glavno pravilo naj bo: Rajši več pustiti, kakor preveč odrezati. Na poznejše prirezovanje, pletvino in skrbno obdelovanje goric pa bomo morali letos posebno paziti.

*

Še o letošnji rezi.

Snežna in izvanredno ostra zima, v kateri je bil padec nočne temperature v januarju do marca menjajoč — 18° C do pod — 30° C in ker so noči že pod — 18° C dalje pozebi izpostavljene, je razumljivo, da je od mraza povzročena škoda ogromna.

Na podlagi moje preiskunje v različnih vinogradih okoliša Maribor se je dokazalo brez ozira na lego, sorto in zemljo, da so oči precej enako trpele; v legah mrzlim vetrovom izpostavljenim bolj, kakor pa v zavetnih.

Celokupni izrek je ta, da se ne da prav izreči, koliko je popolnoma zdravih oces. Na eni rozgi s 15 očmi sta 2—3 deloma glavne, deloma samo postranski očesi v različni višini precej zdrave ostale, a dosti rozg pa je, na kojih so vse oči pozeble.

Radi dolgotrajnega ležanja snega je trta pod njim na mestih bolj trpela, kot rožje izven snega. Pozebla niso le očesa, nego enoletni in deloma stari les, vsled česar se naj z režnjo počaka, dokler bo začel trs gnati in nastavke kazati, da se more še rešiti, kar je za rešiti. Pri tem bo marsikateri trs in sorta glede načina režnje uklone izvedla, to je trsu naložimo dva locna ali pa več reznikov, skratka: rez se bo morala ravnati po poganjkih trsa.

Po pozni rezi se trs ne solzi tako močno, ker vlečejo mali poganjki sok kar sproti v sebe, dočim se trs močnejše joče, če ga obrežemo v začetku vegetacije, vrhu tega nam tudi ne kaže tisto jasnost, kakor pa trsi s poganjkami.

Ni izključeno, da je marsikateri trs do podloge pozebel. V tem slučaju odgrnemo trs do prvega kolenca podloge in pomladimo. Od izrastlih poganjk se puste 2—3 močnejše mladice in jih v zeleno precepimo.

Hitro, ko se je zemlja v toliko usehnila, da se da v njej delati, naj se oni deli vinograda z gnojenjem nadaljujejo, kateri so v jeseni preostali. Druge parcele vinograda, osobito one, čiji trsi kažejo slabo rast, pa z umetnim gnojem pognojiti, da se zviša gonjivost. V poštev pride žveplenokisli amonijak 200 kg ali apneni dušik 150 kg na eden oral.

J. Blažević.

Maribor. Za naše mesto je velike važnosti nov občinski proračun, ki je bil sprejet v seji občinskega sveta dne 14. marca. Pred obravnavo proračuna je gospod veliki župan imel nagovor na občinske svetovalce. Povdarjal je, da je doba, v kateri živimo, težka in da se morajo vsi člani občinske uprave zavedati, da so s svojim delom odgovorni oblasti (vladi), ki jih je imenovala in da morajo delovati v korist države. Velikemu županu se je zahvalil župan dr. Juvan, ki je v imenu celega odbora obljubil, da bo občinski svet nadaljeval svoje započeto delo za blagor vsega prebivalstva. Nato je prisegel župan, a za njim vsi drugi člani občinskega sveta. Proračun za leto 1929 (redni) znaša 14,114.427 Din. Občinskih doklad in davščin se bo v letošnjem letu pobralo v skupnem znesku 9,356.666 Din. Da je naša občinska uprava res skrbna, dokazuje dejstvo, da kljub velikim izdatkom ni bilo treba za letos posebno povišati občinskih davščin. Sprememba je tudi ta, da se je vodovodna naklada od najemnine znižala od prejšnjih 5 do 4%, a kanalska pristojbina se je zvišala na 6%, ker se mora zgraditi mnogo novih kanalov. Zelo mnogo izda letno občina za siromake. V proračunu je za socialno skrbstvo (oskrba revežev) postavka 2,631.398 Din. Za popravo ulic in cest bo potrošila občina 2,628.621 Din. Župan je tudi poročal, da so pogajanja radi zgradbe nove carinske pošte, kolodvorske pošte in glavne carinarnice končana in da se bo skoro gotovo že spomladi začelo z zgradbami. Ravnotako je končano vse potrebno delo glede zgradbe palače bolniške blagajne. Ta palača bo stala v ozadju franciškanskega samostana in bo pročelje v Marijini ulici. Palača bo stala okroglo deset milijonov Din. Veselo je, da mestna občina na ta način skrbi za zaslužek delavcem in o-

brtnikom. Občinska seja se bo nadaljevala v četrtek, dne 21. marca. Na dnevnem redu je več prošenj za gradbena dovoljenja. Dobro znamenje, da tudi zasebniki gradijo hiše. — Krščanska ženska zveza, ki je najmočnejša organizacija v Mariboru in šteje okoli 2 tisoč članic, je imenovala na svojem občnem zboru svojega duhovnega voditelja in profesorja č. g. Živortnika ter odbornika g. Vekoslava Filipčiča častnim članom. — Novi župnik pri Sv. Petru niže Maribora, splošno priljubljeni gospod stolni vikar Anton Tkavc nastopi svojo župnijo na velikonočni pondeljek. Šentpetračanom čestitamo! — Smrt v Mariboru močno kosi. Vsak dan umrje povprečno 5 do 6 ljudi. V Gradcu je umrla soproga tukajšnjega trgovca gospoda Kormana iz Gosposke ulice. Bila je operirana, a operacije ni prestala. Prepeljali so jo v Maribor. Čudno je, da sta istočasno umrla iz Kormanovega sorodstva na Pohorju še dva člana. — V Studencih pri Mariboru želijo postaviti novo cerkev, ker je stara cerkev sv. Jožefa v nevarnosti, da se zruši. Zvonik je že itak nagnjen dolga leta na eno stran. V Studencih se prebivalstvo silno širi. V tej delavski naselbini bi bila res potrebna nova cerkev. — Po solčnih vrtovih v mestu in okolici se je začelo živahno vrvenje. Ljudje že kopljejo grede in sejejo sočivje. Druga leta ob sedanjem času so vrtili s sočivjem bili že deloma zeleni, a letos je še vse golo, v senčnih legah pa še belo. — Nekdo je poročal kot »strokovnjak«, da je mraz uničil tudi marelice in breskve (cvetne popke). Pišec teh vrstic pa je te dni v spremstvu dveh pravih strokovnjakov pregledal na svojem vrtu marelice in breskve, pa ni našel nobene očesa pomrznjenega. Morda tudi pri vinski trti ne bo tako hudo, kakor so ljudje kričali. — Gostilno mesarja Konrada Kirbiš (prej Černovšek) ob Lajtersberški cesti tik Krčevine je kupil posestnik gospod Medved iz Dobrenja, ki je že tudi prevzel gostilno. — Bivši narodni poslanec Franjo Žebot je prevzel za Maribor in okolico glavno zastopstvo naše domače »Vzajemne zavarovalnice«. Pri-

poročamo, da se pri njem oglasijo oni, ki kaj imajo na novo zavarovati, ali pa bi radi povišali svoje zavarovanje, ali pa kaj spremenili. Pisarno ima v svoji hiši v Mariboru, Loška ulica 10. — Pri mariborskem vojnem okrogu bodo vpoklicani novinci v redno vojaško službovanje med 10. in 20. aprilom t. l. — Stavbenik Nasimbeni je zopet začel z deli na novi okrajni cesti pri Sv. Petru. Po zimi, ko je bila drava nizka in ko še ni bilo mnogo snega, je dal voziti prodec iz Drave in ga je spravil z avtomobilom na hrib k novi cesti. Soditi po delih, ki so že izvršena in priprava, bo cesta do turške kapelice vrh hriba gotova in izročena prometu vsaj začetkom junija. — V sosednji Kamnici želijo dobiti električno razsvetljava. Čudno je res, da še ravno Kamnica, ki leži tik Maribora in je drugače v vsakem oziru res napredna, nima napeljene elektrike. Mestna občina bo gotovo šla Kamnici na roko, ako želi, da tudi ona stopi v krog enih občin, ki hočejo imeti elektriko.

Št. Ilj v Slovenskih goricah. Javljeno je bilo v časopisju, da bo naša pošta ukinjena; kakor se pa sliši te dni, pošta ostane kakor do sedaj. Saj tako prometni kraj kakor je Št. Ilj, ne more imeti kakoga zakonitega poštnega poslovanja. — Krajevni odbor Narodne odbrane se bo organiziral te dni. Je zelo potrebno. V Št. Ilju se govori veliko preveč nemški. Prideš v Spielfeld in Strass, tam so trije krčmarji Slovenci, a nobeden si ne upa ziniti slovensko. Pri nas pa avstrijski Nemci pojejo in hajlajo in tulijo po cestah in po krčmah, da je vsakega poštnega Slovenca sram. Proč s tem! — Se govori, da hočejo mladi igralci Prosvetnega društva proslaviti »materinski dan« dne 25. t. m. ob treh popoldne v Slov. domu. Poleg deklamacij in prosvetnega predavanja bode na sporedu tudi drama štiridejanka »Dom«. Smo zelo veseli mladih društvenih delavcev, jim čestitamo k njihovu vztrajnemu delu in se z njimi veselimo uspehov. — Fantje in žene hočejo imeti za veliko noč nove zastave v cerkvi. Zbrali so veliko tisoč dinarjev. Načrte je napravil naš domačin gospod Florijan Ul. Delo izvršujejo čt. šolske sestre v Mariboru. Bo to gotovo dragocen okrask šentiljski cerkvi!

Sv. Barbara v Slov. gor. Tukaj smo ustanovili Kmetijsko podružnico. V odbor smo izvolili naše najboljše moške in fante. Upamo, da nas bo kmetijska podružnica pripeljala na nova pota! Kmetijska strokovna izobrazba nam je neobhodno potrebna, katero bomo dobili na raznih predavanjih, kmetijsko nadaljevalni šoli, gospodinjskih tečajih itd. Potrebni smo tudi živinorejske in sadjarske zadruge, da bo ostal dobiček v naših žepih in ne v prekupčevih. — Bridko gospodari bela dekla grenka smrt ter zahteva zmiraj novih žrtev. Pred nedavnim smo pokopali pridno ženo, skrbno gospodarico Marijo Potočnik iz Spodnje Korene. Komaj smo jo zagrebli, že se je oglasila smrt pri drugi ženi Antoniji Tepeh, posestnici v Spodnji Koreni, že pod martinško župnijo, in jo otela dolgoletnih bridkih ur bolezni, katere je voljno prenašala z rožnim vencem v rokah. Bila je povsod priljubljena, to je pokazal njen lep pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudstva. Sedaj pa se je lotila dekla božja mož in poklicala Janeza Miheliča, posestnika v Sp. Koreni v boljšo življenje nad zvezde. Rajni je bil prava stara slovenska korenina, delaven in nad vse skrben. Kadar je šlo za javno odločitev, pa je stal zmiraj na strani katoliških mož. — V občini Zimica je izdihnil svojo dušo Peter Kamler, bivši mnogoletni župan, načelnik cerkveno-konkurenčnega odbora, obč. odbornik in tajnik večim tukajšnjim občinam. Občina Zimica je z njim zgubila enega najboljših mož. Zadnja leta je bil zopet zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Vsem naj bo zemljica lahka, Bog oče pa milostljiv sodnik. Rodbinam umrlih pa naše globoko sožalje!

Staritrg pri Slovenjgradu. Svetovna vojska je zahtevala iz naše župnije 77 žrtev. Tem padlim in pogrešanim trpinom se namerava po-

staviti dostojen spomenik. Da se to kmalu zgotovi, je prihitel k nam g. Fran Bonač, bivši vojni kurat in tajnik Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne, govoril v izbranih besedah pri rani službi božji o pomenu spomenika padlim vojakom, po sv. maši pa v gostilniških prostorih gospoda Ubela ob nepričakovano lepi udeležbi mož in fantov v navdušenem govoru opominjal navzoče, naj svojih dragih sofaranov, ki so kot vojaki dali življenje za domovino, ne pozabijo. Pri tej priložnosti se je izvolil tudi odbor za postavitve spomenika, ki jamči, da se bo ta lepa misel tudi v doglednem času uresničila.

Marenberg. Umrli je dne 14. t. m. po dolgi bolezni v 71 letu svoje starosti gospod Lešnik Vendelin, oče gospe Langeršekove. Bil je izvrsten klepar in splošno priljubljen. Naj počiva v miru! Ugledni rodbini Langeršek-Lešnik naše sožalje!

Hajdina pri Ptuj. Podpisani se prisrčno zahvaljuje vse požrtvovalnim hajdinskim faranom, ki so velikodušno se spomnili v predpustu ubogih bolnikov v hiralnici sv. Jožefa v Muretincih in v lepem obsegu darovali zabelo in mast za tistikrat hudo stiskano hiralnično osebo. Vsem blagim dobrotnikom Bog plačaj tisočero! — Janko Verbanjšak, kaplan.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Ugledno Antoličovo hišo na Lahonščaku je zadela spet huda in nepričakovana izguba. Komaj je minulo pol leta, da so položili v grob skrbno mater, že pride brzojavka, da sestre Antonije Antolič ni več med živimi. Rajna je bila že doma pridna članica Dekliške zveze in Marijina družbenica, kakor tudi marljiva šivilja. Ker pa si je vedno želela redovniški poklic, se je odrgala od domače hiše pred šestimi leti, bila potem sprejeta kot usmiljenka sestra M. Consolatriše od Sv. Križa, bila v Brucku ob Muri, v Leobnu in sedaj nazadnje v Kindbergu na Gornje Štajerskem. Ravno sedaj je preteklo eno leto, ko je bila prvič doma, poklicana k bolni materi, kar je bilo za mater in za vse domače izredno veselje. Toda zelo kratek dopust je naredil med materjo in njo žalostno ločitev, kakor da bi slutilo, da se na tem svetu ne bosta več videli. Kratka mučna bolezen hripa, h kateri je še prišlo krvavenje pljuč, jo je v 36. letu starosti položila v hladni grob, ki pa je daleč tam na nemški zemlji. Teško ti bomo, draga sestra, krasili grob in prižigali na njem lučice, a večna luč spomina ne ugasne med nami, saj nisi umrla, živíš, da se enkrat snidemo nad zvezdami. Žaljučemu bratu in sestri naše iskreno sožalje!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Mnogo je otrok, ki si vsled bede ne morejo prinesiti v šolo niti kosček kruha in tudi doma nimajo zadostne hrane. Da bi se tem revežem pomagalo, se je otvorila pretekli teden »šolska kuhinja«. Vodi jo pa gospa Pintaričeva, soproga gospoda šolskega upravitelja. Dasi ima kot učiteljica mnogo dela, je prevzela tudi ta ne lahki posel, samo da bi lajšala otrokom bedo. Hrano dobiva na dan do 50 otrok. Otvoritev kuhinje so omogočili gospod župnik in nekateri posestniki, ki so prispevali mast in druga živila. — V četrtek je bila pokopana Katarina Mlinarič. Vkljub večletni bolehanosti je dočakala visoko starost 86 let. Živela je v pomanjkanju, ki ga je prenašala s pravo krščansko potrpežljivostjo. — Med šolarji že dalje časa razsaja vratna bolezen. Ni razreda, v katerem ne bi bilo videti dan za dnem več zavezanih vratov. Pred nekaj dnevi pa se je pojavila še večja nadloga; namreč nalezljivi mums. Se razume, da se je takim bolnikom zabilil vstop v šolo, obenem pa je šolsko vodstvo javilo slučaje oblasti. V tej zimi so šolarji sploh veliko trpeli. Mnogi nosijo sledove padcev na čelu, obrazu in na rokah.

Sv. Jernej pri Ločah. Na tukajšnjem šolskem odru bo v nedeljo in ponedeljek, dne 24. in dne 25. marca ob treh popoldne vprizorjena igra »Roza Jelodvorska«. Vabljeni so domačini in okoličani.

Studenice. V hladni grob smo položili Jane-

za Jurančiča, ki je po kratki bolezni, spreviden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal. Pokojni je bilo skozi dolgo dobo let dober gospodar in vzgleden mož na svojem posestvu. Bil je tudi dolgo let naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Počivaj v miru! Na svidenje nad zvezdami! Vsem domačim pa iskreno sožalje!

Vojnik. Vojniška župnija je začela z vsemi pripravami, da se čimpreje prične z delom za postavitve velikega spomenika vojnim žrtvam vojniškega okoliša. Mnogi so bili že mnenja, da se bo sploh ustavilo; pač pa, ker odbor še ni imel dovoljenja od ministrstva, se ni še moglo delati; sedaj pa je tozadevno dovoljenje prispelo. Spomenik bode stal okrog 40.000 Din. Vse vožnje in mnogo dela bodo darovali dobri farani. Prosimo Vas vse, da bodete z vsemi sredstvi sedaj priskočili na pomoč, in nobena rodbina in noben bivši vojak ne sme izostati, da ne bi prispeval ali pomagal pri tem delu. Najbolje je, da sami se prijavite odboru, kdaj bi lahko pomagali, da lahko odbor razdeli delo. Glejte tudi, da pridejo vsa imena žrtev vklesana v spomenik, kedo še ni siguren, da ima odbor vpisanega, naj se o tem informira, ker plošča se kasneje ne da popravljati. Spomenik bode stal pred trgov Vojnik v bližini pokopališča, ker bode tudi kasneje lahko služil za kapelo ob procesijah. Kamenja se bode porabilo po teži za 30 vagonov, delo bode trajalo več mesecev. Tudi pri Sv. Tomažu so se začeli vneto brigati, da bi čim preje dovršili cerkveno popravilo in izgotovili zvonik. Cerkvi je daroval gospod in gospa Mastnak, po domače Malej, celo zemljišče vrh hriba, tako da je sedaj cerkev na lastni zemlji. Skupina, ki pomaga cerkovnikoma gg. Dobratinšku in Brezovšekju, bo na dan 1. maja na svečan način izročila dobrotniku g. Maleju krasno diplomu za uslugo. Na to slavnost je sedaj opozarjamo vse, da se pripravijo, da izkažemo skupno zahvalo rodbini Malej. Priskočite tudi z darovi na pomoč! Čulo se je tudi, da v letošnjem letu dobi ta mala cerkviča nove zvonove, kar je zelo potrebno. Vojnik se tudi pripravlja na novo mašo, katero bobral č. g. Koren. Baje je že preteklo 75 let, odkar je zadnji bil v Vojniku posvečen v duhovnika.

Dobova. »Glejte, kako umira pravičnik!«, bi v ponedeljek, dne 11. t. m., lahko vzkliknil vsakdo, ki je poznal pokojnega Gustava Seuška, in se udeležil njegovega pogreba. Dobova že več desetletij ni doživela takega mrtnvaškega sprevoda. Vse je prišlo, staro in mlado, bogato in revno, da se zadnjič poslovijo od svojega znanca, prijatelja in dobrotnika. Devet let je živel rajni v Dobovi in devet let je kazal vsem prekrasen vzgled, kako bodi človek dober, usmiljen, plemenit in značajan. Sam dolgo vrste let bolehen, je umel tolažiti vse bolne in trpeče in izkazovati usmiljenje do vseh bednih in ubožnih. Kot trgovec je izvrševal svojo obrt vestno in pošteno in njegov čut pravičnosti ni dopustil, da bi si le en vinar pridobil krivično in nepošteno. To so vedeli in čutili vsi Dobovčani in njihovi sosede; zato so pa tudi kar vrel v njegovo trgovino. Bog nam da, še mnogo tako pravičnih in vestnih mož, zlasti pa takih trgovcev! Njemu pa bodi zemljica lahka!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Od druge polovice januarja se je tudi v našo Pesniško dolino vlegla strahovito ostra zima. Pokale so vrbe po dolini, zmrznila je živinska reja in jesli po kleteh, usahnile so vsled mraza cvetlice po sobah, namrznilo je precej učencev na poti v šolo itd. V poznem poletju še nas bodo številne ozeblene spominjale na izredno »severotečajno« ostro letošnjo zimo. Ni kmalu pokračjine s takim mrazom, kot je bil pri nas, kajti začetkom februarja je »mrazomer« kazal 28 do 34 stopinj in celo minuli teden 29 do 32 stopinj mraza. S strahom čakamo, kako se prezimila vinska trta, sadno drevje, setev in drugo. Želimo si, a tudi obenem bojimo se toplega vremena, kajti ako isto pride nagloma, bo naša zdaj blizu 1 m visoko s snegom pokrita dolina polna vode, ki radi neregularnosti

Pesnice ne bo kmalu odtekla in morad nam še to, čemur je prizanesel mraz, uničijo spomladanske poplave. Bog nas obvaruj pred temi! Oblasti pa ponovno prosimo, naj vendar letos uresničijo dolgo obljubljeni regulaciji Pesnice v naši dolini, ki je vsled blizu reguliranega gornjega toka Pesnice najbolj izpostavljena poplavam! — Pred tedni smo položili k večnemu počitku komaj 37 let staro Marijo Stožer iz Pesnice, vzorno krščansko mater in izredno pridno viničarko, ki zapušta 6 malih, nepreskrbljenih otrok. Z znano pridnim možem-vdovcem sožalujejo vsi znanci in sosedi. — Že dva tedna nato pa je smrtna žena obiskala sosedno hišo ter preselila v boljše večnost Franca Škerget. Niti prav bolehal ni, le zadnjih 24 ur je legel trajno v posteljo. Štel je 63 let ter je bil dolgih 37 let viničar pri gospodu Jagriču. Že leta 1906 je izgubil ženo ter je tako bil svojim otrokom oče in mati obenem. Ž njim je legel v grob zopet eden od starih, zvestih in marljivih viničarjev. Lepo je vzgojil svojo deco in vse spravil k varnemu kruhu, saj pa je tudi bil sam varčen in povsod spoštovan sosed. Njegov žares lep pogreb se je vršil dne 22. februarja. — Sveti naj obema večna luč!

Sv. Anton v Slov. goricah. Začetkom tekega meseca je poteklo deset let, odkar so bili tukaj nastavljeni za župnika vlč. gospod Fran Škof. V tej dobi so si omenjeni pridobili velike zasluge na verskem in prosvetnem polju. K desetletnici jim iskreno častitamo in prosimo Boga, da doživijo pri nas še srebrni in zlati jubilej! — Prosvetno delo v novozgrajenem Društvenem domu se prav lepo razvija. Štirikrat se je vprizorila igra s petjem: »Mala Pevka«. Izvrstno je potekel Miklavžev večer, proslava desetletnice narodnega ujedinenja in Marijanska akademija ob priliki 25letnice Marijine družbe. — Društvo starih vojakov je dvakrat vprizorilo »Divjega lovca«. Pa ne samo zabava. Vršilo se je tudi več poučnih sestankov in kot krona temu pa dvodnevni kmetijski tečaj pod okriljem domače Kmetijske podružnice. — Na Marijin praznik dne 25. t. m. priredimo materinski dan z igro »Materina ljubezen«. Ko bodo pa na veliko soboto zvečer zagoreli po naših hribov kresovi, bodo naznanjali kot nekdanj mogočne grmade, da so k Sv. Antonu prihruli Turki, katere hme videli na velikonočni pondeljek v krasni zgodovinski igri »Miklova Zala«. — V kritje stroškov zidanja Društvenega doma je gradbeni odbor dobil od neimenovane strani krasen denarni prispevek, za kar se iskreno zahvaljuje! **Mala Nedelja.** Letošnja zima je posebno hudo udarila vinogradništvo osobito v Sloven-

skih gorah. Povsod se opaža, da je trta ne navadno močno pozebla in bati se je, da bode zato letošnja produkcija kvantitativno izvanredno slaba. Posestniki vinogradov so v velikih skrbih. V skrbih pa so tudi tisti, ki delajo za blagor našega ljubdstva, ker brezdvomno bo narodno gospodarstvo zadobilo v tem pogledu občutno škodo. Zato je treba, da se reši vsaj to, kar se pri obstoječem stanju v vinogradih še rešiti da. — Ker je dober razvoj in nastavek grozdja pred vsem odvisen od pravilne reznje trte, zato je pod okriljem malonedeljske Kmetijske podružnice gospod Glaser, upravnik kapelskih oblastnih nasadov in viničarske šole v sredo, dne 13. mara 1929, nazorno in poljudno predaval o tem problemu in praktično razkazoval način letos potrebne reznje. Ako pogledamo površno nasade v goricah, bomo videli, da je sicer precej velik del rožja ostal še živ, kar bi nas lahko premotilo, da bi rezali kakor po navadi prejšnja leta. Ako pa preiščemo posamezna očesca še na sicer živem rožju, tedaj se bomo prepričali, da je večina očesc po mrazu uničena. Z ozirom nato se priporoča obrezati sedaj gorico le provizorično višje nad zemljo, torej je treba pustiti daljše kolence kakor navadno, in šele potem, ko se bo opazila rast očesc, naj bi se odstranilo še to, kar je na trti nepotrebno. Na tak način se bo pridobil še marsikateri rodni poganjk, ki bi se sicer po načinu navadne reznje brezobzirno odstranil. Kako važna panoga je vinogradništvo v malonedeljski okolici, že kaže izredno zanimanje ljudstva za navedeno predavanje, katerega je posetilo približno 180 naših vinogradnikov. — Inž. Lupša F.

Celje. Na tukajšnji orglarski šoli se je pričelo predavanje poleg drugih glasbenih predmetov tudi o občinskem tajništvu, katero poučuje mesečno 12 ur gospod župan Alojz Mi-

helčič. K temu predavanju so začeli prihajati tudi organisti s celjskega obližja. Letošnji absolventi, po številu sedem, bodo zmožni poleg organistovske službe voditi tudi občinsko tajništvo. Naj blagovolijo to cerkvena predstojništva v poštev jemati!

Čitajte „Slov. Gospodarja“

Pesestniki, pozor! Sadna drevesa, močna, 5 let stara, vrste bobovec, razpošilja dokler traja zaloga, po 5 Din za komad: Franjo Molan v Celju. Ne zamudite te ugodne prilike! 316

Posestvo se proda, 44 oralov, malo v hribu, lepo zasajeno, vsake vrste lesa, lep travnik in sadonosnik, dve njivi, četrt ure od glavne ceste, hišno poslopje je lepo. Naslov v uravi lista. 321

Kupim majhno posestvo do 5 oralov z zidano hišo in majhnim gospodarskim poslopjem. Ponudbe na naslov Terezije Glavice, posestnica v Budini pri Ptuju. 314

Na prodaj je malo kmetsko posestvo in kamnolom, oddaljeno 20 minut od trga in postaje Rajhenburg ob glavni cesti in železnici. Pojasnila daje Ivan Mirt v Rajhenburgu. 327

V najem se da malo posestvo proti plačilu ali proti polovici pridelkov. Kje, pove Sernec, Spodnja Sv. Kungota, p. Posnica. 329

V najem vzamem manjše posestvo, če mogoče z gospodarskim inventarjem in živino. Ponudbe poslati na upravo našega lista pod: »tekom marca«. 306

Denar naložite najboljše in najsigurnejše pri

Južnoštajerski hranilnici v Celju

pupilarno varni zavod

v lasni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte

Ustanovljen leta 1869 od okrajev Gornji Grad, Sevnica, Smarje pri Jelšah, Šoštanj in Vransko, kateri jamčijo za polno varnost vlog. Značen rezervni zaklad.

Vsakovrstna posejila pod zelougodnimi pogoji. 255

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

»Jaz —? O ne —!« je brezbrizno dejal gospod St. Tropèze. »Prav nič ne bom rekel! Ne za ne proti. Dal sem vso zadevo vam v roke, storite kakor najbolje veste in znate! In — karkoli se zgodi,« je pridjal počasi in s poudarkom, »v nobenem slučaju vas ne bom grajal!«

Takih besed še ni čul gospod Lefèvre iz ust svojega šefa. — Gospod prokurator je veljal za silno strogega, natančnega in samovoljnega uradnika. Gospod Lefèvre si ni mogel pomagati, še tisto popoldne je hitel k prefektu in mu pripovedoval, kaj mu je prokurator rekel. In tudi par drugim prijateljem je povedal.

In vsem je bila prokuratorjeva ljubeznivost in popustljivost nerazumljiva. Pa vsi so bili enega mnenja, da namreč ni čuda, če je gospod prokurator jezen in nevoljen. Saj je bila navzočnost tajnega detektiva naravnost udar v obraz vsem oblastem in uradam v Alençonu. In gotovo je tendar najhuje čutil gospod St. Tropèze sam, ki je

bil zelo visok in ponosen gospod in znan za enega najsposobnejših mož v celem cesarstvu.

6.

Tista noč je bila izredno temna.

Veter je tožno cvilil skozi smreke gozda Cache-Renard, težke dežne kaplje so padale od vej, kadar jih je veter stresel, živega glasu ni bilo čuti, mokra megla je ležala pod drevjem.

V globoki jami, pokriti s suhim vejevjem, z blatom in rušo, je sedelo pet ljudi. Napeto so poslušali ven v noč, niti najmanjši šum jim ni ušel. Motna svetiljka je stala na tleh med njimi in s plapolajočo lučjo obsevala njihove mrke, divje obraze. Vkljub hladnemu, mokremu zraku zunaj v gozdu je bilo v jami udušljivo vroče, težko, globoko so sopli in zdaj pa zdaj je kateri šepnil kako opazko.

»Vsekakor bo dobro,« je dejal eden, »da opravimo z njim še nocoj, če misli na izdajstvo. Kajne, tovariši?«

Mrmraje so pritrdili v krogu. Eden je rekel:

»Mu ne zaupaš več, Zajčji gobec?«

»Ne zaupal bi mu niti za snetljiv lešnik več, če bi vedel, da sluti, kako je bilo z Rdečo glavo.«

»Misliš da sluti?«

Na Kalvarijo!

23 izbranih križevih potov. Zelo primerno za posni čas. Knjiga stane 25 Din in se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

V „Malih oznanilih“ stane vsaka beseda Din 120. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah.

Mala oznanila

Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. UPRAVNIŠTVO

Vabilo k občnemu zboru Hranilnice in posojilnice na Pilštajnu, r. z. z n. z., dne 24. marca 1929, po rani sv. maši v uradnih prostorih. Spored: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1928. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Sprememba pravil. 5. Slučajnosti. — Načelstvo. 328

Pozor! Za sedanjí gradbení čas dobite najboljši Trboveljski cement in zagorsko apno pri zid. mojstru V. Lašič, Tržaška cesta 98, Maribor. 278

Karolinej prve vrste, katran (ter) in različno amerík. mineralno olje ponudi po najnižji ceni Avg. Zlahtič, Maribor, Grajski 1. 308

Preša, velika, za v gorio, dobro ohranjena, se ugodno proda. Oto Arzenšek, Sv. Rok, Šmarje pri Jelšah. 310

Kovačnico, blizu cerkve, da v najem Franc Fišer, Sv. Benedikt v Slov. gor. Kdor želi vzeti, lahko takoj nastopi. 309

Zastoj dvokolesa in šivalne stroje ne dobite nikjer. Za nizko ceno ter petletne obroke pri F. Žgeč, trgovina dvokoles, Moškanjci. 311

Pozor! Jajca, sveža dobra, ne predrobna kupujem in prejemam tudi od manjših trgovcev proti najboljši dnevni ceni in točnemu plačilu. Oferirajte in pišite, ako osebno ni mogoče priti. Dopeljajo in donesejo se jajca konca tega meseca naprej vsak dan na dom Maribor, v skladišče, Koroška cesta 128a, celi dan, dopoldne pa se prejemajo na Koroški cesti 10, blizu Glavnega trga, pri tvrdki Rantner, trgovina mešanega blaga. — S spoštovanjem: Ivan Göttlich, veletrgovina sadja in jajc, Maribor, Koroška cesta št. 126—128a. 336

Prazna soba za dva poštena človeka se odda brez plačila, za odslužit. Rošpah št. 194, Wiergraben, Maribor. 329

Iščem kovačijo v najem z nekaj orodjem. Naslov v upravništvu. 289

Močen kovaški učenec se sprejme. Ivan Spolenak, Breg pri Ptuj. 325

Dva močnejša fanta cirka 18 let stara iz dežele se takoj sprejméta: Pivovarna Josip Tscheligi, Maribor, Koroška cesta 2. 257

Učenec za krojaško obrt se sprejme pri Doršak, Maribor, Vrbanova ulica 6. 320

Dva vajenca za ključavničarsko obrt sprejme takoj Ed. Rasteiger, ključavničarski mojster v Ptuj, Aškerčeva ulica 14. 319

Dva vajenca sprejme takoj F. Rola, mizar pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 317

Učenec se sprejme, mizarstvo, Maribor, Mlinska ulica 11, 326

Viničar z 4—6 delavnimi močmi se takoj sprejme. Julij Glaser, Meljski dvor, Maribor. 303

Iščem mladega pridnega in poštenega konjarja, ki bi opravljal tudi nekaj poljskega dela. Anton Požar, trgovec, Ruše. 313

Za prodati: za mlin kolesa železne in lesene, železne verige, mlin za proseno kašo delati, več za mlin železnega orodja, njivo za trsnico gojiti, pol orala, hišo, klet, vodnjak. Kdo želi v najem vzeti se naj oglasi pri Francu Korošecu, mlinarju, Zabovci št. 1. 315

Za Veliko noč

kupite najceneje razne ženske in otročje obleke, čevlje, kapice, bluže, predpasnike, perilo itd. le v staroznani modni in konfekcijski trgovini

T. KUDER, nasl. D. CERLINI

Glavni trg 14. **Celje** Glavni trg 14.

Velika izbira svilenih robcev! 288
Lastna tovarna vseh vrst kravat!

PASIJONSKI MOLITVENIK,

primeren za posten čas, vezan 20 Din.

Naročite pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Velik promet - majhen dobiček!

O tem Vas prepričajo moje cene, ker lahko dobite že za 320 Din fine štofaste moške obleke in že za 135 Din lepe štofaste obleke za dečke. Pravtam se dobé tudi najrazličnejši štofi za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Na izbiro je tudi več sto drugih predmetov! Vse po najnižjih cenah!

Za obilen nakup se priporoča tvrdka

IVAN MASTNAK, CELJE
Kralja Petra cesta št. 15 322

SOCIALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Jerajevu knjigo: »Socialno vprašanje« za Din 28.—
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

»Ne morem si prav misliti. Ne sme se prikazati s svojo leseno nogo v Alençonu. Posebno ne po dogodku s poštnim vozom. Policija ve zanj in ga išče.

Pa recimo, da bi zvedel za umor —. Pa bi obenem tudi zvedel, da je bil umor čisto navaden roparski umor, da je bila umorjencu ukradena žepna ura in denar in da so našli v njegovem žepu list papirja, popisan s številkami.«

Nekdo je zaklel v temi.

»List papirja, popisan s številkami —! Osel, da greš in mu tako reč pustiš v žepu!«

»Čemu bi mu bil, tisti papir?« je vprašal eden.

Zajčji gobec se je nasmejal in ravnodušno pripovedoval:

»Mislite da sem res neumen! Da bi mu vzel list s številkami in se izdal našim vodjem, ki bi si koj lahko izračunali, kdo ga je umoril. Ne, tak osel pa nisem!

Vzel sem si prazen kos papirja s seboj, ko sem šel čakati Rdečo glavo. In ko je padel — ustrelil sem ga med pleča — sem ga obrnil na hrbte in mu izpraznil žepa, — to je bil samo pesek v oči policiji. In potem sem vzel list s številkami in jih lepo prepisal, — tudi to je bila le

prevara, za slučaj namreč, če bi Srebrna noga zvedel za umor, da bi ne sumil nas.«

Par jih je nezadovoljno pogodrnjalo.

»Lahko bi te bili prijeli, ko si čakal tiste številke! Kar pa sicer niti otroka ne bo prevarilo!«

»Srebrna noga ni otrok!«

Tako so se oglašali eden za drugim. Zajčji gobec pa je malomarno dejal:

»No ja! Pa vsak hip utegne priti. Če mislite, da namerava izdajstvo, ga lahko pošljemo za Rdečo glavo. Tako vam povem!«

»Morebiti pa da ga ne bo!«

»Mora priti! Poslal mi je glas, da ga moram na vsak način tukaj počakati. Nov napad pripravljajo. Topot na orleanski poštni voz. Srebrna noga želi, da smo tudi mi poleg.«

»Prej moramo dobiti naš delež od zadnjega plena!«

»Še ni mogoče! Krtov kožuh in jaz, oba se trudiva, da bi s pomočjo tistih številk poiskala pot k plenu. Ni lahka reč, vam povem, najti takle ključ! Pa našla ga bova — in potem lahko greste naravnost na kraj, kjer je plen skrit!«

»Razen če Srebrna noga in gospá zaklada medtem ne odneseta!« je dvomeče godrnjal eden.

NA POLJANI — najboljša Meškova povest je zopet na razpolago. Vsakdo naj jo še to zimo prebere! Stane Din 25, vezana Din 38. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Jaz imam veliko izbiro.

Jaz našam od modnega blaga najnovjše in najlepše.

Jaz kupujem samo dobro blago na veliko, zato je poceni.

Jaz kupujem naravnost od tovarne.

Jaz imam stalne cene.

Jaz rabim denar.

Jaz prodajam poceni!

Franc Kolerič, trgovina, Apače.

„Adria“ čevlji

323

Celje – Narodni dom

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

„Ljudska samopomoč“

v Mariboru za takoj izplačano znatno podporo po smrti moje sestre **Marije Tratnik** najiskrenejše in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur v pristop.

Ormož, dne 6. marca 1929.

289

Otilija Sivilotti.

»Včasih se mi res čudno zdi —« je pravil drugi. Pa ni prišel dalje.

»Tiho —!« je v tistem hipu zapovedal Zajčji gobec in vsi so umolknili.

Svetiljka je ugasnila in v trdi temi so ždeli v nizkem brlogu, kakor žival, ki jo zasleduje lovec. Zatohli zrak jih je dušil, zaman so se trudili, da bi tiše dihali.

»Policija —!« je šepnil Zajčji gobec.

Pa ni jim bilo treba šele povedati.

Kakor divja žival, tako dobro so poznali vsak najmanjši šum, ki je pomenil nevarnost. In že so čuli iz daljave sem, od roba gozda, več ko kilometer oddaljenega, umerjeni topot konjskih kopit.

Molče, nepremično so čepeli v jami. Varne so se čutili v temnem skrivališču, sredi globokega gozda. Saj o jami razen njih samih živ človek ni nič vedel. Kolikokrat je že šla mimo njih policija! Pa najbližnja ježna pot je peljala štiri- do metrov daleč v stran toč mimo in najbližnja pešpot se je v velikem polkrogu izognila gostemu grmovju, v katerem je ležal njihov dom.

Seveda je bil varen le dotlej, da ni kaka drzna policijska četa razjahala na koncu ježne poti in se peš prerila skozi goščavo. Pa tak slu-

Novo veselje do življenja po pravem negovanju telesa!

Napake, katere dajo človeku nepovoljno zunanost, treba jih je odstraniti ne samo radi lepote, nego tudi iz zdravstvenih in duševnih razlogov. Čutiti se lepim ter dobro negovanim, povečuje veselje do življenja.

PROTI VSEM NAPAKAM KOZE:

Fellerjeva kavkaška „Elsa“ pomada za obraz in kožo. Njeno delovanje iznenadi! Ona čuva, obnavlja ter pomlajuje uvelo, lišajasto, hrpavo kožo obraza, vrata in rok. Preizkušena pri solčnih pegah, sojedcib, mozoljih itd. Lonček Din 12.—

ZA NEGO LAS,

za kožo glave, za bujno rast las, za sprečevanje prhljaja, izpadanja las in prerane osivlosti: Fellerjeva jaka „Elsa“ pomada za rast las (Tanohina pomada). Lonček 12 Din.

Po pošti 2 lončka ene ali po 1 lonček obeh Elsa-pomad z zavojnino in poštnino Din 40.—

PRAVA MILALEPOTE IN ZDRAVJA:

Fellerjeva Elsa-mila so izvrstno parfimirana ter štedljiva v uporabi, oplemenjujejo kožo in vsebujejo dobro delujoče sestavine, potrebne za zdravje in lepoto!

Ima 6 vrst Elsa-mila:

Elsa-lilijino milo

Elsa-rumenjakovo milo

Elsa-glicerino milo

Elsa-boraksovo milo

Elsa-kairanovo milo

Elsa-milo za brije.

Zahtevajte povsod samo Fellerjeva mila z značko „Elsa“.

Po pošti za preizkus 5 komadov Elsa-mila po izberi skupno z zavojnino in poštnino 52.— Din.

Priporočam se denar poslati vnaprej, ker po povzetju stane poštnina za 10 Din več. Naročila naslovite jasno na

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Donja, Elzatrč 341. Hrvatska.

Konjske opreme
od navadne do najfinejših, denže ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 194

Prodaj svoje vinogradno posestvo (16 oralov vseh vrst) pri Sv. Barbari niže Ptujja za 110 tisoč Din: Karl Troha, Maribor, Aleksandrova cesta 18. 258

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25. 115

Služba organista in mežnarja, ki bi opravljal tudi službo šolskega sluga, se odda s 1. majem pri župnem uradu Sv. Križ pri Mariboru. Prednost imajo samski rokodelci. 279

Zahvala.

Podpornemu društvu

„Ljudska samopomoč“

v Mariboru izrekam tem potom najlepšo zahvalo za takoj izplačano mi pripadajočo podporo po smrti moje matere **Jedert Zorman** in priporočam to koristno in za vsakogar potrebno društvo v takojšnji pristop.

Zihlava pri Sv. Jurju ob Ščav., dne 8. marca 1929.

294

Franc Zorman, posestnik.

čaj je bilo komaj mogoč, ni bilo vredno, da bi radi take neverjetne možnosti srce le za trenutek hitreje udarilo ali da bi roka le samo šinila k ročaju pištole.

In zato je tolpa molče in mirno obsedela, čeprav je topot konj prihajal vse bliže.

»Upajmo, da se je Srebrna noga še o pravem času umaknil,« je mrmral eden.

»Čudno da ga še ni tu —!« je šepnil drugi.

Nato so čuli, kako je četa policistov razjahala, verižice ob sedlih in stremenih so žvenketale, konji so grizli v uzde, glasna, kratka povelja so zadonela.

Pa niti tedaj se niso bali. Vse to so že doživeli in čuli čisto blizu skrivališča, pa jih še nihče ni našel. Goščava in tema sta bili njihovi zaveznici, molče so čepeli na kupu, pa prepričani so bili, da so na varnem.

Toda vsi njihovi čuti so bili napeti. Čuli so, kako so pokale suhe veje pod težkimi koraki, kako so klečali policisti, prerivajoč se skozi goščavo, kako so udarjale sablje ob drevje in vejve.

Pa še se niso ganili. Še se niso bali — še ne! Le neko negotovo, neprijetno čustvo jim je grabilo za srca, njihovi živci so bili do skrainosti

Hmeljarsvo nese, samo onemu, ki zna delati, kmeljarji in hmelj prodajalcem. Kupite zato knjigo **HMELJARSTVO!** Stane Din 50, vezana Din 60. Dobl se v Cirilovi fiskarni v Mariboru.

Za Veliko noč!

Najfinejša banatska moka,
lope rozine $\frac{1}{2}$ kg po 4.—, 5.—, 6.—, 7.—,
sveže žgana kava $\frac{1}{2}$ kg po 12.—, 14.—,
15.— in 18.— Din,
lepa krušna moka, riž, pristno ripsovo,
laneno, bučno in namizno olje kakor
vsako špecerijsko blago po najnižjih
cenah se priporoča. 292

Wels Josip, Maribor, Aleksandrova cesta 29

Dospela so tudi vsakovrstna semena: zelenjava, deteljno, lucerna,
štajersko runkeljevo, korenje, čebulno.

Specialiteta:

krstna
oprema

248

L. Putan, Celje

Ustanovljeno leta 1898

Sveža travna, vrtna, cvetlična semena!

Za Veliko noč je došla najfinejša
banatska moka!

Za vinogradnike:

najboljša GALICA „Montecatini“ gar.
98/99%, RAFIJA „Mayunga“, posebnofina,
najfinejše ZVEPLO 85/90%, „Ventilate
Chancel“, naročila se sprejemajo najugodnejše pri

tvrdki A. Senčar in Sin, Ptuj

304

Umetno gnojilo
tomazeva žlindra 20% fosfor
hajljeva sol 40/42%
hajnit

se dobi v vsaki množini in po najnižji ceni pri

August Žlahtič, Maribor

Telefon 66

307

Grajski trg 1

napeti, prsi so nagleje sope in ena in druga
roka je nehote poiskala sosedovo roko in jo
krčevito stisnila.

In hipoma je Zajčji gobec jezno siknil skozi
stisnjene zobe, kakor kača, ki jo razdražiš. Po-
tlačil je kletvico, ki mu je silila na usta.

Skozi ozki vhod se je zasvetila luč, pokanje
polomljenih vej in topotanje korakov je prišlo
čisto blizu.

»Vraga — Na jasi sol«

»Napadli bodo jamo« je hlasičil Krto
kožuh.

Še nikdar ni prišla policija tako blizu nji-
hovi trdnjavi. Ni se dalo videti, koliko jih je,
pa da jih je mnogo in da so pripravljene na na-
pad in odločni do skrajnosti, o tem ni bilo dvo-
ma. Čisto razločno jih je bilo slišati.

»Tod!«

»Ne! Tod!«

»Cuj, Marcel, kje imaš sekuro?«

»Posodi mi nož, Jules! Trn se mi je zadržal v
nogo.«

Tako so govorili. Eni so kleli, drugi so se
smejali, mnogo jih je bilo in čisto blizu so že
prišli.

»Našli nas bodo —« je hripavo šepetal Zaj-
čji gobec. »Pot poznajo —«

»Nekdo nas je izdal —« je pridušeno pove-
dal eden.

»Srebrna noga —« je siknil Zajčji gobec in
toliko sovraštva in maščevalnosti je donelo iz
teh dveh besed, da bi se bil ustrašil celo aristo-
kratski, samozavestni lastnik lesene noge in
vodja roparske tolpe. »Prokleti izdajalec! Pri
vseh duhovih pekla, plačal mi bo za svoje iz-
dajstvo!«

Res ni bilo nobenega dvoma več, da policija
ni samo slučajno našla skrivališča. Naravnost
proti jami so prodirali skozi goščavo. Sprednji
so svetili in eden je zagledal stezo, slabo shojeno
in komaj vidno, ki je peljala proti skrivališču.

»Imam jo!« je vzkliknil. »Za menoj, tova-
riši!«

Njegove besede so povedale dovolj jasno, da
so vedeli za pot. In odgovor ni izostal.

Ostro je jeknil pok pištole v temo in spred-
nji policist se je zgrudil.

»Pozor!« je zapovedal častnik, ki je četo vo-
dil. »Zagrinite svetiljke in dajte roparjem smod-
nika povohati!«

Vj mečete
denar
skozi
okno

ako pred nakupom blaga
za moške ali ženske
obleke ne pregledate
vzorca iz veletrgovine
STERMECKI in se pre-
pričate, da je izbira veli-
kanska, kvaliteta najboljša
in cene mnogo nižje ka-
kor povsod drugod. Pišite

še danes na veletrgovino

R. STERMECKI, CELJE, šte. 24, Slov.,

po vzorce od sukna, kamgarna in ševjota za moške obleke,
modernih kasha, koverkot in volne za damske plašče, svile,
etamina, delena, popelina in cefira za damske obleke, platna,
šifona in razne druge manufakture, kateri se pošljejo vsa-
kemu poštnine prosto na ogled. Ilustrovani cenik z več tisoč
slikami se pošlje na zahtevo vsakemu zastoj. 159

Sreski poglavar Maribor, Levi breg, 5. III. 1929.

Br. 2450/6.

Razglas.

Dražba občinskih lovov v srezu Maribor Levi breg.

Dražba občinskih lovov v srezu Maribor Levi breg se vrši po sledečem redu:

Dne 26. marca 1929 za občine:

Andrenci, Sv. Anton, Sv. Benedikt, Biš, Cogetin-
ci, Čagona, Čermljenšak, Dražnivrh, Spodnji Ga-
šteraj, Srednji Gašteraj, Gočova, Ihova, Ledinek,
Malna in Osek.

Dne 27. marca 1929 za občine:

Partinje, Zgornji Porčič, Rogoznica, Senarska,
Smolinci, Sv. Trije kralji, Sv. Trojica, Trotkova,
Zgornja Voličina, Verjane, Velka, Zimica, Zgor-
Zerjavci, Ploderšnica.

Dražba se vrši v občinski pisarni
pri Sv. Lenartu.

Z dražbanjem se začne vsak dan ob 9. uri
zjutraj in sicer se kličejo občinski lovi po redu,
po katerem so navedeni v tem razglasu.

Zdražitelj lova mora plačati izven zakupni-
ne tudi letno 20%no oblastno takso na zdražbani
najemniki. 305

Sreski poglavar: dr. Ipavic s. r.

Getzemani in Golgota,

premišjevanje za post. Molitvenik stane
vezan 30 Din. — Naročite si ga takoj v

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega donarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno. 4

Za rejo slabotne in shujšane živine ter okrepitve breje in posebno mlade živine je potrebno in edino uspešno **TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO**, ki se dobi pri: M. Težak-u, Zagreb, Gunduličeva ulica 13. 55

Kovčeki za potovanje,

torbice iz usnja, listnice, denarnice, gamaše, nahrbtniki v veliki izbiri in po najnižji ceni pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 193

Apneni dušik Nitrofaskal
Tomaževa žindra Kalijeva sol
Min. Superfosfat Rožena moka
Razklejana kostna moka Čilski soliter

se dobi po najnižjih cenah pri tvrdki Lovro Petovar, Ivanjkovec. 246

FRAN STRUPI, Celje

Vam priporoča svoje bogate zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo. 2

Na drobno in na debelo.

Oglašujte v „Slov. Gospodarju“!

Ia gonilne jermene

za mline, žage in tovarne v vsaki širini dobavlja in ima v zalogi po najnižji dnevni ceni Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 192

Semena vse vrste, oblačilno blago, veliko biro priporoča trgovina Fran Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Nakup jaje, masla, putra in vseh poljskih pridelkov. 283

Lisičje, kunine

dihurjeve, veveričje in druge zimske kože od divjačine kupuje po najvišjih cenah Ratej I., trgovec, Slov. Bistrica. 1465

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

F. Z. Z. L. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55,000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti **nobenega rentnega davka** ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja. 1

Nalezljivi katar v nožnici

„Velika prednost „BISULIN-a“ je nedišečnost... priprosta uporaba... nezdražljivost“ hiter in gotov uspeh. Tudi preventivno uporabljen se jako dobro obnese.

Tierarzt Dr. D. Deutschösterreich. Tierärztl. Ws. 1926, Nr. 14.

„BISULIN“ se dobi le na odredbo živinozdravnika H. TROMMSDORFF, CHEM. FABRIK, AACHEN

634 (Brošura) Knjižica s sliko bolezni brezplačno pri zalogi: „LYKOS“ MR. K. VOJK, ZAGREB. JURJEVSKA UL. 8

Pozor!

Najlepše blago kakor tudi najlepše pomladanske obleke za ženske, moške in otroke se dobijo najceneje v

NAJVEČJI MODNI IN KONFERCIJSKI TRGOVINI V SLOVENIJI V „TRGOVSKEM DOMU“ V MARIBORU

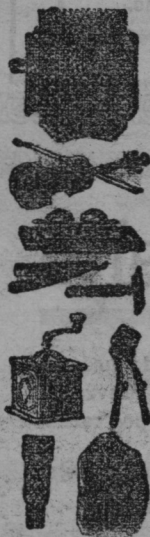
Sedaj znižane cene!

- Rujavo platno meter od 6 Din naprej
- Belo platno meter od 7 Din naprej
- Plavina (druk) meter od 8 Din naprej
- Volneno blago meter od 25 Din naprej
- Moško blago meter od 30 Din naprej
- Moško sukno meter od 40 Din naprej
- Moško perilo kupite po najnižji ceni

802

Vsakdo najde nekaj!

Koliko bi muke, časa in jeze prihranili, kadar bi znali, kako malo denarja je potrebno, da si nabavite do štiri tega, kar Vam vsaki dan nešteto-krat donša koristi in veselje. Vsaki dan nastanejo

Novi čudežni izumi

vsakovrstnih predmetov za dnevno uporabo. Treba, da samo enkrat prelistate veliki ilustrovani sijajni cenik svetovne otpremne tvrdke

H. Suttner, Ljubljana

št. 992

Cudili se bode, koliko je stvari, katera potrebujete tudi Vi, pa jih še ne poznate. Povrh tega Vam nudi ta cenik velikansko izbiro oblačilnih, hišnih teri oaletnih predmetov, kakor tudi potrebnih za vsako priliko.

Cenik dobite brezplačno

ako še danes pošljete Vaš točni naslov na tvrdko H. Suttner.

Velika izbira kamgarna, poplina, svilo že od

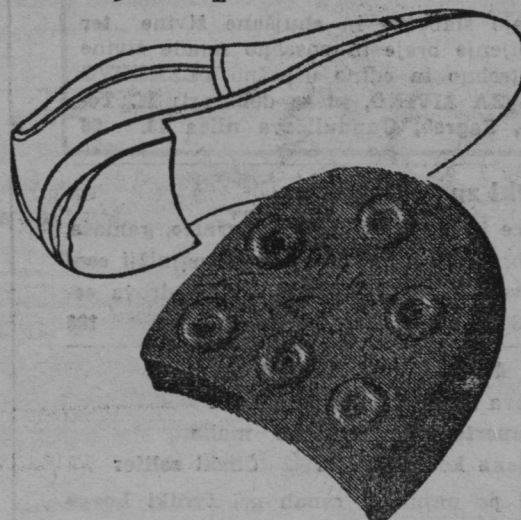
20 Din naprej se dobi

pri **I. TRPIN-u** 108
Maribor, Glavni trg 17

Odločite sami pri naslednjem popravku čevlji!

Ne usnjate pete

ampak samo PALMA pete!

Razlogi: Sledenje in zdravje
To je razum in napredek!

824

KUPIM KOSTI

ščetine, staro železo in vse deželne pridelke. Najceneje kupite: manufakturno, specerijsko blago, vsakovrstno železnino, pluge, »Alfa« itd. pri tvrdki

KAROL SIMA, POLJČANE.

Oglašujte

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad 70.000.000 Din. — Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Posojilnica je kot kmetska zadruga prosta rentnega davka.